

# ŽENA IN DOM 12

DECEMBER 1934.

LETO V.

**TUDI VAS  
PROSIMO,  
DA NAM  
PRIDOBITE  
ENO ALI DVE  
NOVI NAROČNICI**  
POGLEJTE RAZPIS  
NAGRAD, KI JE V  
DEVETI ŠTEVILKI  
NA STRANI 361



**PRILOŽENI STA KNJIGI: ZA PRIDNE ROKE, IV. DEL: „VEZENJE“, IN  
ROMAN HERMANA SUDERMANNNA: MAČIA BRV“**



Za to zimo prinašamo  
zopet novo in bogato izbiro  
**DAMSKIH PLAŠČEV**



19  
Elegantni plašč  
za mlade dame  
iz temnega  
sukna

28  
Model iz angleškega  
desiniranega blaga  
s pravim krznenim  
ovratnikom, ki se  
lahko na različne  
fazone zapenja

22  
Črni elegantni  
buckle plašč s  
persianer ovrat-  
nikom, pariški  
model

**Din 290'-**

**Din 690'-**

**Din 990'-**

**TIVAR**

**Lepo vezana knjiga bodi kras knjižnice  
v Vašem domu!**

Take vezave, od preprostih do najfinejših, Vam oskrbi

**KNJIGOVEZNICA**  
**Jugoslovanske tiskarne**

r. z. z o. z., **Ljubljana, Kopitarjeva ul. 6/II.**



**VELIK NAPREDEK  
V MODERNEM  
GOSPODINJSTVU**

je šivalni stroj, vendar ne morete krpati perila na njem brez priprave PST Patent Stopf Twist, ki omogoča obnovo perila z enostavnim šivanjem naprej in nazaj, da je čisto tkanini podobno. Zato zahtevajte PST Patent Stopf Twist pri svojem trgovcu.

Vzorec s poštnino 10 Din dobite pri generalnem zastopstvu v Ljubljani, poštni predal št. 81.

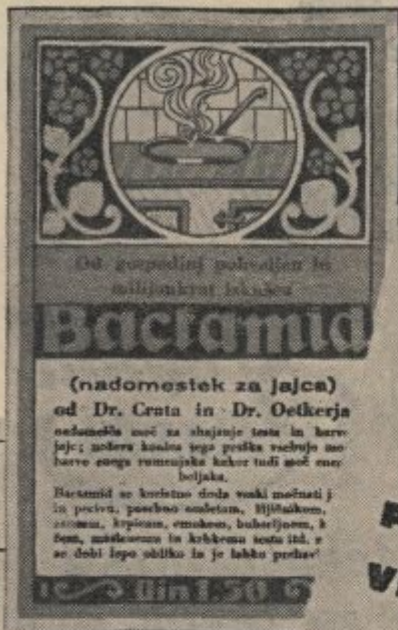


V trgovini s papirjem Darinke Vdovič v Ljubljani, Gradišče št. 4, in v knjigarni «Domovine» v Celju, Kralja Petra cesta št. 45, dobite naše leposlovne in gospodinjske knjige ter revije «Žena in dom» in «Priatelj».



# GOSPODINJE!

## PRAVA DOMAČA JED LE S PRAVIM DOMAČIM IZDELKOM.



Od gospodinje moljati se  
za iznajdujući lekove

### Baciamia

(nadomestek za jajca)  
od Dr. Crata in Dr. Oetkerja  
odlomka moč za shajenje testa in barvo  
jajc; odzve kasno tega prška vsebuje mo-  
barvo gonga rumenih kaker tudi moč ene-  
boljaka.

Baciamia se koristno doda vsaki močnati j  
in peciva, posebno anđelom, Hijaškem,  
aromati, krpom, omakom, buharjenom, k  
šam, mlečenom in kuhinjski testu itd. z  
se dobi lepo obliko in je lahko prejši

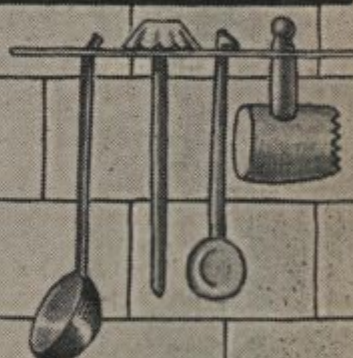
Lin 1.50



OETKER-JEVA SVETLA GLAVA

### Dr. Oetker-jev PRIPOMOČEK ZA VKUHAVANJE za gospodinjstvo.

Vsebinska teža zavojčka uporabljena po  
opisnem navodilo, da 5 kg vkuha-  
nega svinja, želeve marmelade, sad-  
nih sokov, kumarom in slizem  
stajnost in zabraniti njih kvarenje po  
pletsobi ter kisanje.



JUGOSLOVANSKA TVORNICA

# D. A. OETKERJA



Nadalje proizvajamo še:

pudinge

kreme

šartlje

itd.

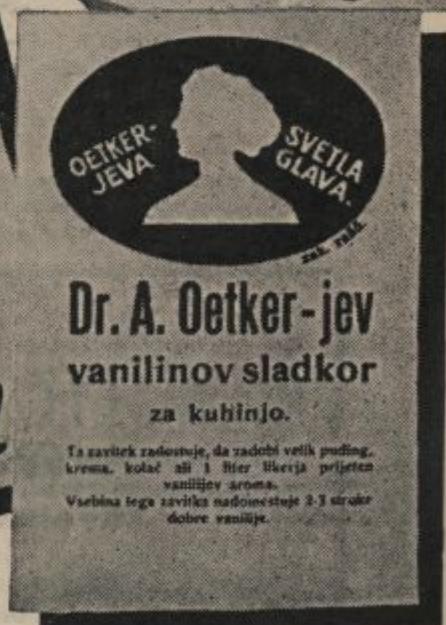



OETKER-JEVA SVETLA GLAVA

### Doktor Oetker-jev pecilni prašek

Je najboljši  
Zakonito zaščiteno pod  
imenom

## Backin



OETKER-JEVA SVETLA GLAVA

### Dr. A. Oetker-jev vanilinov sladkor za kuhinjo.

Ta zavitek radostuje, da naredi velik puding,  
krema, kolač ali 1 liter Ulerja prijeten  
vanilijev aroma.

Vsebinska teža zavojčka nadomestuje 3 3 strok  
dobre vanilije.



## Ali mora biti tudi moški negovan?

«Lepih moških ne morem videti!» Kako pogosto slišimo te besede iz ženskih ust. Nekdanjemu lepotnemu tipu moškega z lepo črno brado se dandanes smejemo. Že lepote iz polpreteklega časa, kakršna sta bila filmska junaka Valdemar Psylander in Rodolpho Valentino, so izgubili vso veljavo. Lep je zdaj moški, ki je izrazitega stasa, sportno izvežban, duhovit in značajan. Toda še zmeraj ima izraz obraza pri moškem važen pomen. Ostre obrazne črte mornariškega častnika, letalca ali sportnika so najbolj blizu lepotnemu idealu dandanašnje ženske mladine.

Nikjer ni zapisano, da bi moral moški svoje prednosti pred svojimi sovrstniki, ki mu jih je dala priroda, zanemarjati. Amerika, ki velja za deželo sporta in sportno izobraženih moških, zaposluje v raznih lepotnih salonih dosti strokovnjakov, ki imajo opravka le z moškimi. Seveda se ti moški ne polepšavajo s šminko, rdečilom, trajnimi kodri in črnilecem za obrvi, ki so potrebni le v garderobah hollywoodskih filmskih ateljejev in na odru, ampak s preprostimi sredstvi, ki so se v praksi dobro izkazala.

Lepotna nega moškega se začne s skrbnim striženjem las. Na to pri nas dosti premalo gledamo. Slabo ostriženi lasje lahko takoj pokvarijo vtisk, ki smo ga o kakem moškem dobili. Vroč obkladek pred britjem in po britju ni, kakor mnogi mislijo, le prijetno osvežilo, ampak odlična pomoč za nego kože, ker odpre znojnice v koži, pospeši obtok krvi pod kožo in pomaga koži, da lažje diha. Če si časih masiramo kožo z mastno kremo, se nam bo lepo napela in ne bo razpokala. S takim masiranjem bomo tudi preprečili starikavost kože in pregnali videz utrujenosti. Če ne bomo masaže zanemarjali, nam ne bo nihče mogel prisoditi več let, kakor jih v resnici štejejo.

Dosti grešimo tudi, kadar si čistimo roke in obraz. Avtomobilisti prav dobro vedo, koliko težav ima človek, preden odpravi nadležne ostanke motornega olja, ki se zažre za nohte in v kožo. Olje je treba odstraniti z mastnimi, eteričnimi olji in drugimi sredstvi, ki ne načnejo kože, nikoli pa z drgnjenjem in jedkimi preparati. Po dolgotrajni avtomobilski vožnji na prašni cesti torej ne bomo skorje, ki se je napravila na obrazu, odstranili samo z vodo in milom, ampak najbolje s čisto vazelino. Američani gredo celo tako daleč, da za negovanje las ne jemljejo brilantne ali pomade, ampak prav malo najfinejše vazeline, ki je baje izborna sredstvo za nego las in lasišča.

Isto velja tudi za negovanje rok. Ohranitev prirodne mehkoče kože in lepe oblike nohtov ne zahteva obilo časa, če na kožo in nohte vsak dan pazimo. Moški ne sme imeti na nohtih nikoli umetnega laka, ker je to skrajno neokusno.

Negovanje vnanjosti je pri moškem istovetno z opravljanjem dolžnosti do higijene in izpolnjevanjem zakonov estetike.

### Od kdaj poznamo robce.

Robce so prvič uvedli v Italiji. Pod imenom «fazoi-etto» ga omenjajo že v srednjem veku. V šestnajstem stoletju so se pa robci razširili tudi po ostali Evropi. Prej so si morali ljudje kar z rokami pomagati.



# Schmoll Pasta

## pristna terpentinska krema za čevlje,

daje obutvi lep in odličen lesk, jo konzervira in ščiti usnje pred prezgodnjim razpadanjem. Od tod izvira tudi njen svetovni sloves.

Za parketna tla in linolej:	Za sport in štra- pac:
<b>SCHMOLL</b> PASTA	<b>SCHMOLL</b> GUMITRAN
za parkete.	mast za usnje.

Če še ne veš.

Dr. von Brehmer, voditelj anatomskega laboratorija na državnem biološkem zavodu v Berlinu, je baje odkril povzročitelja raka. Če je to resnica, bomo imeli kmalu uspešno cepivo proti tej boleznici, ki je doslej ni bilo mogoče ozdraviti, če se je bila že preveč razvila.

### Kolonjska voda uničuje bakterije.

S poizkusi v higienskem institutu graifswaldskega vseučilišča so dognali, da uničuje kolonjska voda razne bakterije, da, celo bacile difterije in legarja. Seveda deluje tako le tako dolgo, dokler je nerazredčena, če pa ji dodamo vode, izgubi to svojo moč. Isti učinek imajo tudi razna eterična olja, ki jih dodajajo kolonjski vodi.

### Umetna svila iz sladkorne repe.

Nizozemski listi pišejo, da se je nekemu kemiku v Bataviji posrečilo odkriti način pridobivanja umetne svile iz sladkorne repe. To bi pomenilo popoln preobrat v tekstilni industriji.

Mraz, vlaga, oster zrak, veter, na drugi strani pa zaprti zimski prostori in v zvezi s tem izprememba toplote škodujejo lepoti in zdravju kože. Najboljše in najpopolnejše sredstvo za varovanje kože v zimskem času je

## KAMILIČNA KREMA KAMILA,

ki kožo enakomerno pregreva v globino, poživlja krvni obtok, ščiti njeno površino in ohranja njene življenjske funkcije v pravilnem redu in tempu. **SMUČARJI, KAMILA KREMA** je za prijetno smuko prav tako potrebna kakor dobre smučil

### SMUK, SMUK!

KAMILA KREMA se dobiva povsod po Din 10— originalna škatlica.

Glavna zaloga v Ljubljani: „Venus“ pred pošto.

Razpošilja: **LEKARNA J. OBLAK, Št. Vid nad Ljubljano.**





Mislite vsako uro po enkrat nase!



# Cetudi delate- ste vendar lahko lepi

Nujne dolžnosti Vam vežejo misli. Ampak kajne, tega ne boste nikoli storili, da bi v svoji gorečnosti pozabili nase. Saj Vas ima vendar vsakdo rajši, če Vas z veseljem pogleda, če ste ves dan zali. Negovani, brhki – lepši. Tudi Vam je to po volji. To dosežete lahko z



# ELIDA CREME de chaque heure

## Dobro sredstvo

Dreta in Smola sta sedela na palubi. Morje je bilo precej viharno. «Kako dolgo se bomo še vozili?» je iznenada vprašal Dreta.

«Še tri ure.»

«Dotlej umrem. Tako mi je slabo! In tebi?»

Dolgo sta govorila tako glasno, da so ju poslušali vsi, sopotniki so se jima škodoželjno smejali.

«Vzemite kozarček konjaka, mladi mož», je dejal eden izmed njih.

«Samo alkohola ne», je menil drugi. «Proti morskimi boleznimi je treba dosti jesti.»

«Neumnost. Preveč jedi je strup. Prazen želodec je najboljši. Izpijte črno kavo!»

«Po kavi vas bo šele prijel! Mirno sedite in glejte v tla.»

Dreta in Smola pa nista mirno sedela in gledala v tla.

Dreta in Smola sta iznenada stekla v skrit kotiček ob ograji.

Morje je vzelo svoj davek.

Čez nekaj časa sta se vrnila. Bleda kakor kreda. Kakor skuta. Komaj bi ju človek spoznal. In medtem sta dobila še dosti somišljenikov. Na desni in na levi so sedeli ljudje bledih, izmučenih obrazov. Vsi so lovili sapo in mežikali.

Smola in Dreta sta šla v ladjin trebuh.

Ko sta se vrnila na krov, je sedel neki gospod na njenem mestu.

«Dovolite?» je rekel Dreta in pogledal svoj stol.

«Oprostite, nisem vedel», je dejal in hitro vstal, ko ju je zagledal. «Zdi se mi, da vam ni prav dobro.»

«Vrag naj vzame morje», je zarobantil Dreta. «Smrt bi bila nebesa v primeri s to boleznijo.»

«Ali bi radi sredstvo proti morskimi boleznimi?»

«Ali imate kaj takega?»

«Imam», je neznanec pokimal. «Zmeraj nosim s seboj take reči.»

«Pa se vas morska bolezen nikoli ne loti?»

«Ne. Na žalost je preparat precej drag. Petdeset dinarjev stane prašek. Je pa najboljši, kar jih poznamo.»

Smola je molče odprl denarnico. Govoriti ni mogel. Nemo je položil petdesetak na mizo. Neznanec je vzel iz aktovke majčken papir z belim praškom.

«Vi tudi?» je vprašal Dreto.

Dreta je bil previdnejši:

«Najprej bi rad videl, ali pomaga.»

Smola je nezaupno podihal prašek, potem ga je pa pogoltnil. Vsi potniki so ta prizor videli in so Dreto z zanimanjem gledali. Čez pet minut pa so opazili, da se je bolniku že vrnila barva na obraz in njegove motne oči so spet dobile svoj stari sijaj. Ustnice so se mu pordečile in kmalu mu je šinil zadovoljen nasmeh čez lice.

«Imenitno!» je planil pokoncu. «Kar preroben se čutim. Kje se pa to sredstvo lahko kupi?»

Neznanec je z obžalovanjem odkimal.

«Na žalost ga izdelujejo na Angleškem in ga k nam ne uvažajo. Prinesel sem ga s seboj iz Londona.»

«Ali bi mi dali še en prašek za pot nazaj?»

«Zakaj pa ne?»

«Meni tudi», se je oglasil Dreta in pogoltnil prašek. Tudi on je bil v petih minutah svoje holezni rešen in se je vzlic viharju začel zadovoljno izprehajati po krovu. Kmalu so začeli hoditi k neznanecu še drugi potniki. In vsak je kupil.

Zvečer sta sedela Smola in Dreta v neki splitski kavarni.

Kmalu je prišel za njima še tujec z ladje.

«A, tu stal!» je vzkliknil in prisedel k njuni mizi.

«Koliko praškov si prodal?»

«Tri in šestdeset.»

«Imenitno. To se pravi, da si dobil zanje tri tisoč sto petdeset dinarjev. Na vsakogar izmed nas pride več kakor tisoč dinarjev.»

«Lahko smo zaslužili ta denar», se je neznanec zasmejal.



# Ali hočete napraviti tistemu, ki ga ljubite, posebno veselje?

«Seveda,» boste rekli, «ali kaj, ko pa vsaka reč toliko stane».

Prav zaradi tega si izberite darilo, ki ima trajno vrednost in za kar izdaste majhen znesek.

Verjemite, da bo najbolj vesel dobrih knjig. Hvaležen Vam bo zanje. Saj mu bodo knjige v uteho in razvedrilo.

Za sto dinarjev, ki jih lahko vplačate v štirih obrokih, Vam pošljemo deset knjig.

Za Vas imamo dve zbirki. V prvi zbirki so tile romani:

- 1.) Pierre Benoita: Atlantida, I. del;
- 2.) Pierre Benoita: Atlantida, II. del;
- 3.) Knuta Hamsuna: Viktorija;
- 4.) Leonharda Franka: Karel in Ana;
- 5.) Claudes Farrerea: Opij;

- 6.) Jožefa Conrada: Tajfun;
- 7.) Emila Ludwiga: Sinovom v svarilo, I. del;
- 8.) Emila Ludwiga: Sinovom v svarilo, II. del;
- 9.) Uptono Sinclaira: Mokra parada — Alkohol, I. del;
- 10.) Uptono Sinclaira: Mokra parada — Alkohol, II. del.

V drugi zbirki pa:

- 1.) Uptono Sinclaira: Mokra parada — Alkohol, III. del.
- 2.) H. G. Wellsa: Boj z Marsovc, I. del;
- 3.) H. G. Wellsa: Boj z Marsovc, II. del;
- 4.) Ivana Smeleva: Mary;
- 5.) Vladislava Vančure: Beg v Budin;

- 6.) Jacka Londona: Mala gospa Velikega doma, I. del;
- 7.) Jacka Londona: Mala gospa Velikega doma, II. del;
- 8.) Klabunda: Borgia;
- 9.) Hermana Sudermanna: Mačja brv, I. del;
- 10.) Hermana Sudermanna: Mačja brv, II. del;

KAKOR SMO ŽE ZGORAJ REKLI, DOBITE ENO ZBIRKO ZA 100 DINARJEV. ČE PA ŽELITE TE KNJIGE PO DVA DELA V PLATNO VEZANA, DOPLAČATE SAMO 60 DINARJEV. PODARITE ZA MIKLAVŽA ALI ZA BOŽIČ SVOJEMU DRAGEMU TE KNJIGE. KER BO DECEMBRA MESECA VELIK NAVAL, VAS PROSIMO, DA JIH ŠE DANES NAROČITE. POTEM JIH PRAV GOTOVO O PRAVEM ČASU DOBITE.

## Knjiga najlepše darilo

Knjiga je najboljši tovariš. Če stopi kdo kam v sobo, kjer so knjige, se mu zdi, kakor bi ga, še preden jih vzame s police, ogovarjale, pozdravljale, kakor bi mu hotele reči, da je med njih platnicami nekaj, kar mu utegne koristiti, pa da bi ga rade s tem seznanile. Imejte zatorej knjige v čišlih in jih izkušajte kolikor moči izkoristiti. Gladstone.

Knjige odklepajo vrata do človeške kulture. Zato so one za mlade ljudi, ki stopajo v življenje, najdragocenejše in najlepše darilo. Če ne vemo, kakšne želje goji takšen mlad človek, ne kaže, da mu damo karkoli v dar. Saj je vendar naš namen, da mu napravimo veselje. In če mu poklonimo knjigo, se nam to skoraj vselej posreči.

Zadnja leta smo dobili po zaslugi naših založništev, ki se kar kosajo med seboj, toliko lepih in dobrih knjig, da nas izbira primerne knjige skoraj ne spravi več v zadrego. Če izbiramo že samo med knjigami, ki jih izdaja založništvo «Žene in doma» in «Priatelj» in založba «Evalita», vam izbira ne bo težka.

Če vemo za poklic mladega človeka, poiščemo zanj knjigo, ki je v kakršnikoli zvezi z njegovim delovanjem. Gotovo dobimo kaj prikladnega. Mladim deklicam bomo poklonili knjigo, ki je zanje primerna.

Takšnih knjig imamo tudi pri nas že precej. To so razne gospodinjske in kuharske knjige, knjige za najrazličnejša ročna dela, knjige o vzgoji otrok, zdravniške knjige, knjige o ureditvi vrta in negi cvetlic itd., s katerimi zlasti naša založba lahko postreže.

Temelj domači knjižnici so po navadi knjige, ki jih mlad človek dobi v dar, bodisi za god ali rojstni dan, za Miklavža, za Božič, za piruhe ali ob kakšni drugi priložnosti. Te knjige naj bi imele zanj globok in trajen pomen. Zato je potrebno, da smo na vso moč oprezní, kadar jih izbiramo. Vselej moramo dobro preudariti in premisliti, ali bo knjiga, ki smo se zanjo odločili, tudi ustrezala namenu, ki ga imamo s svojim darilom. Zlasti se nam je ozirati na nadarjenost tistega, ki mu jo mislimo pokloniti, na njegov poklic in na njegovo zanimanje, ki se lahko vrti okoli praktičnih ali pa duševnih vprašanj.

Knjige naj bi torej bile, kakor je modri državnik Gladstone rekel, prijeten tovariš, ampak ne samo za tisti čas, ko jih čitamo, ampak za dolgo, dolgo časa.

P-ova.

### Se eno darilo za Vašega moža.

Zastonj dobite zlato vplivno pero, če nam pridobite dve novi naročnici. Preberite razpis nagrad, ki je v deseti številki na strani 361. Poglejte tudi tretjo stran platnis tega lista.

### Dober postranski zaslužek.

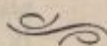
Poverjenice in poverjenike proti dobri proviziji sprejmemo za vsak kraj. Če hočete izrabiti to priliko in če hočete imeti z majhnim trudom stalen dohodek, sporočite do 10. t. m. svoj naslov na upravo «Žene in doma», Ljubljana, Dalmatinova ulica 10. Potem dobite 15. novembra navodila in poverjeniško pogodbo.





# žena in dom

REVIJA ZA SLOVENSKO ŽENO ŠTEV. 12 DECEMBER 1934 LETO V



## Pismo uredništva

*Draga naročnice in bralke!*

December je mesec sprave, ljubezni in veselja. Menda ni človeka na svetu, ki ne bi z ganjenostjo mislil na sveti večer. Morda je postal ta praznik zadnja leta nekoliko manj bogat in bleščeč — a svojega čara ni izgubil, in naj ga hje še tako revno praznujejo, na sveti večer je vendarle vsakemu toplo pri sre.

Sveti večer in priprave zanj so nekaj prav posebno miškovnega, in ženske to gotovo najbolj občutijo. One krasijo božično drevesce, one izbirajo darila za moža, za otroke, za matere, za služinčad, za prijatelje in za vsakogar, ki ga mislijo razveseliti. Bog ve, ali se pri teh opravkih in nakupih kedaj spomnite, da živijo po svetu ljudje, ki nimajo nikogar, da bi jim pripravil darila in bi jim z ljubečim srcem sleplal ta večer, nikogar, ki bi jim ta dan pripravil majhno, vsaj majceno veselje? Morda imate hje prijateljico, ki ji že nekaj let niste pisali in ki v samoti praznuje božični večer, med tem ko se ga boste vi veselili sredi svoje družine? Če jo imate — spomnite se je za letošnjo Božič! Videli boste, koliko veselja vam bo pripravila zavest, da ste presenetili prijateljico, ki vam bo za to majhno pozornost neizmerno hvaležna. Če pa nimate nikogar bližnjega, da bi se ga spomnili — odprite oči in pogledjte okoli sebe, pa boste videli tisoč in tisoč ljudi, ki so potrebni prijazne besede in dobrega dejanja. Ko boste kupovali svojim otrokom darove, se spomnite tisočev otrok, ki ne bodo dobili darila in ki se nimajo česa veseliti! Morda kupite poleg še pisano žogo ali volnene nogavičke za hakega majhnega siromaka iz svoje sosedine! Če boste tako storili, boste še lepše proslavili sveti večer!

V božičnih dneh se naj radi spominjamo svojih rajnikih. Na grobove hodimo in jim tam prižigamo majhna božična drevesca. Ali ne bi hoteli rajši v spomin dragih rajnikov razveseliti živega človeka, ki je potreben pomoči? Tako se oddolžite češčenju, ki smo ga dolžni mrtvim — hkratu pa storite dobro tistemu, ki stoji še sredi življenja, čeprav kot siromakšen obcestnik!

Da bi vse, prav vse veselo in zadovoljne praznovali božične dni, vam iskreno želi uredništvo.



## Večer življenja

Tiho je priprl vrata za seboj in obstal sredi sobe.

Strašna praznота vlada v izbi in mučno tiho je povsod. Vse je prazno, kakor bi bili tudi pohištvo odnesli in sneli zastore raz oken. Odkar ni več njegove stare, dobre Mihaele.

Skozi sadno drevje se v krvavih odtenkih poslavlja solnce. Majhen žarek poišče še enkrat njeno lasno mrežico, ki visi ob oknu, in jo ljubeče pogladi. Nato odbeži. Mrak zastrmi mimo poševnih njiv in čez polja in obraze se razlije medlost.

Takrat bolno zaseka v tišino bolesti.

Udar na udar. Kakor udarci težkega kladiva, ko so zabijali krsto.

Zdaj je čisto sam. Le njena neslišna prisotnost je napolnila sobo in ga čuva. Kakor tihi odjek izpete pesmi, ki trepeta v srcu in se rahlo izgublja še dolgo potem, ko je pesem utihnila...

Le kaj naj zdaj počne? Starec samotni, čigar življenje se je zasedrlo nekdanj ob njej in zdaj ne zna več samostojno pluti. Živeti brez nje, brez drobne utripajoče luči, ki mu je svetila ob vsakem koraku dolgo dobo let, da ni zgrešil smeri, da ni stopal v temi? Kaj mu je početi samemu, bednemu možu?

Zamahnil bi z roko in z lažno ostrostjo trdo sedel v stol, kakor je često storil v prejšnjih dneh, a komu naj zdaj prikriva svojo bolečino?

Nič več ne sedi plaho in zaskrbljeno na svojem prostorčku kakor medla misel in mu izkuša izbrati iz oči njegove skrbi in potrnosti. Včasih mu je bila odveč njena plahost in z osorno besedo se je odtegnil njenim vprašujočim očem. A sedaj jih potrebuje. Vse bolj čuti, kako jih pogreša, tiste mile gibe drobnih koščenenih rok, ki niso nikdar mirovale, tovarištvo njenih zvestih oči in tisto plahost, ki ga je včasih celo dražila.

Zunaj šumi veter in veja udarja enakomerno, utrudljivo ob okno. Mrak je zasul dolino in se stiska skoz okno, da napolni sobo in mozeg z bolečimi slutnjami o večeru. V sobi pa ždi starec, še bolj razoran in sključen, in ne ve, kaj mu je početi brez žene.

Pesem je utihnila, a v vsakem kotu trepeta spomin nanjo...

Takole je sedela tam v naslanjaču in redki lasje so se ji kakor zasukanе sive niti vile na čelo, da jih je morala vsak čas pogladkati nazaj.

«Anton, poišči no malo, kje so naočniki. Poglej na kuhinjsko okno ali na kredenco.»

«Antón!» je popravil on in naglasil «o». Gubice okoli ust so se zgostile v očitajoč izraz. Vso dolgo dobo, odkar sta bila poročena, ga je Mihaela vedno klicala z naglasom na «a». Vsi ugovori razburljivega moža je niso pripravili do pravilne izgovorjave.

«Ali Antón, že zopet začenaš?» se je pomirljivo nasmehnila starica in našla naočnike.

Anton se je razhudil. «Reci vendar že pravilno Antón!» Preteče je ogledoval ženin brezbrizni obraz. A Mihaela ga je poznala.

«Miruj vendar, medved godrnjavil!» je zamahnila z roko in pričela pripravljati skodelice za kavo.

«Tebe nikdar ne naučim», je uničeno zaključil že sto in stotič.

Pa mu je ob priliki vrnila.

«Anton, prižgi svetiljko», je zaklicala iz kuhinje. Nad mizo se je razlila medla svetloba petrolejske svetiljke in v loku obsvetljevala časniki in pripravljene krožnike na prtu. Ostala soba je bila v mraku in oči so kar same skupaj lezle. Vse drugače je postalo, ko je Anton dobil v stanovanje električno luč. Starka se je pomladila ob tej novosti in prve večere sta kakor neugnana deca posedala dolgo v noč v prijetnem kramljanju in se veselila svetle sobice.

«Pa ne pozabi upihnniti luči!» je vsakokrat skrbno zagodrnjal iz postelje in se zakril čez ušesa.

«Pozna se, da si star, očka,» se je oglasilo iz jedilnice, «kaj naj piham v žarnico do jutra? Očka, očka, tebe nikdar ne naučim.»

«Aha, ima že zopet ona prav,» se je oglasilo izpod odeje, «ali misliš, da smeš imeti samo ti napake?»

Taki so bili njuni preprički, drugih se ne spominja več.

Ko jima je umrl vnuček, jo je prizadelo. Ni več vstala.

«Vzeli so mi solnčece,» je jadikovala in trudno krilila z roko. «Mojo zlato siroto, malo mojo ovčico!» Belo srajčko je pritiskala k velemu licu. «Umrla bom, Anton, da malemu ne bo presamotno tam gori, ali pa meni tu brez njega.»

Takrat je začutil, da ga je mrzlo zadelo v sredo srca, dasi še do danes ne more doumeti, da ga je res zapustila.

Še v zadnji uri ga je tolažila in skrbela zanj.

«Ne bo ti dobro brez mene, očka stari. A tudi ti si star in pojdeš kmalu za menoj. Kdo ti bo ta čas stregel? Po Minko pošlji, dobra je in potrpežljiva. In ne sitnari preveč nadnjo. Ni vsaka Mihaela!»

Polile so ga solze. Ni vsaka Mihaela!

In ko je začela lučka slabše brleti, kako je drgetal za vsako kratko drago minuto, ko jo je smel še gledati in brisati to trudno velo lice. Stara stenska ura je neutrudno štrkala. Skoraj neopazno je ugasnila lučka...

Skozi napol priprta vrata se priplazi domači pes in leže h gospodarjevim nogam.

«Karo, sama sva ostala. Ali veš, da je ne bova nikdar več videla? Ne, ne, le verjemi. Nikdar več.»

Pes žalostno zacvili in skloni glavo nizko k tlam.

Na polici samevajo njeni naočniki in košarica z nogavicami in perilom je pripravljena. Tako nežnožalostno je vse to. Kakor bi morala vsak čas stopiti v sobo in pričeti s krpanjem nogavic.

Karo žalostno cvili. Skozi okno se vsili večer. Prvi večer.

Visoki sloki jagnedi se krčijo in pripogibajo v vetru. Kakor matere, ki v obupu vijejo roke in plakajo proti nebu, se zazdijo starcu.

Vsa zapuščenost in samota navalita nanj. Tedaj se udere iz njega: «Tako sem potr, Mihaela! Tako sem potr, in sam!»

Po brazdah, ki jih je mračni večer še močneje začrtal v izmučena lica, teko solze in padajo na okenski okvir...



Manica:

# V hribih



Bog daj, Liza, Bog daj! Presneto utrudi in zasope človeka ta razdrapano in strma pot do vas! Hribovci ste reveži, prav zares, reveži ste!»

«Mati, nikar nas preveč ne milujte. Tu gori na hribih imamo najboljši zrak, prahu nobenega in še kaj drugega hudega tudi ne. Zdravi smo kakor ribe

in po naših potih, najsi bodo še tako robate, skaćemo kakor srnel!»

«Tako govoriš zdaj, ko si mlada in močna. Ko pa prideš v moja leta, oj, tedaj boš pa milo gledala tja doli po dolini, toda — prepozno bo, dekle! Saj pravim, sreća te išče, odloči se! Danes sem zadnjič tu glede tiste zadeve, da veš! Škoda mojih nog!»

«Mati, če ste prišli zastran tistega, potem je res škoda. Če ga ne maram, potem je pač vsaka pot zaman!»

«Oj, ti prevzetnica, ali prav za prav neumnica si, pa še kakšna! Res je mož nekoliko v letih, je pa zato tembolj pameten. In bogat, bogat!... Denarja je prinesel iz Amerike, da lahko kupi vso vašo vas. Pa je ne mara, čemu neki! Saj je doli ob mestu sezidal hišico, ki je kakor škatlica, okrog nje pa vrt, lep kakor sam paradiž. Saj pravim, nebesa bo imela, katera ga vzame!»

«Ej, mati, če je tako bogat, pameten, dober in ne vem, kaj še vse, potem mu res ne bo težko izbrati si ženo tam doli kje v njegovem obližju, ne pa tu v naših čereh!»

«Ne samo ene, deset na en prst, samo če jih hoče! Toda on je videl tebe in na oko si mu bila všeč. Potem je pa še pozvedel, da si pridna in poštena, pa mu je bilo dovolj. Za denar mu seveda ni mar, saj ga ima na pretek. Naročil mi je, naj te vprašam. Samo besedo reci, in jutri te pride snubit!»

«Ni ga treba, mati!»

«A tako! Potem je pa že res, da ti je sosedov Martin, ta neroda, ki niti ni prave pameti, zmešal betico. Potem ti ni pomagati. Prav je, da trpiš in garaš vse življenje! Pa zbogom!»

\*

Med tem pogovorom, ki sta ga imeli stara potovka iz doline in krepko, zdravo hribovsko dekle

J. Broedelet:

## Njeno maščevanje

Gospa Rozinova je bila zadnje čase pogosto slabe volje. In ne brez vzroka, zakaj z njenim možem nekaj ni bilo v redu. Nazadnje je vendarle dognala, da ji je dal že toliko in toliko spet povod za ljubosumnost. Oh, ta Oton!

Liza, je pa tamkajšnja sosedka, priletna Rotarica, bodrila svojega sina:

«Martin, le pogum! In tako lesen nikar ne bodi! Sicer sem z Lizo že jaz vse potrebno govorila in bom še, toda vprašati jo moraš tudi ti sam, že zaradi lepšega, veš!»

Sin, velika in trščata neroda, zagode:

«Saj je še čas, mati!»

«Le obotavljaj se, le! Da se ti na vse zadnje res omoži. Ravno prejle sem spet videla potovko tam. Grem staviti, da ji je prišla ponujati tistega bogatega škrica iz doline. Martin, saj ne bo nič hudega. Ubogaj me in še danes pojdi!»

Martin iznova nekaj zamrmra, a tako, da mati to razume in je zadovoljna.

Zvečer pa se fant ojunači in gre snubit. Lizo dobi v hiši pri pospravljanju perila.

«Oho, Martin, zakliče dekle veselo, kaj pa je tebe prineslo?»

Kakor bi bil vprašanje preslišal, se fant nekajkrat štorasto zaobrne in vrže oči na zapeček, kjer se suši koruza. Roke tišči v žepih in plaho reče:

«Koruze imate pa precej, koruze!»

«Še več je je pri vas», se zasmije dekle. «Za koruzo je letos sploh dobra letina.»

Martin se za hip ozre v Lizo, nato pa urno povese oči k tlom. Široki obraz se mu zalije s krvjo in v silni zadregi jecljaje izdavi:

«Liza! Naša mati pravijo, da bi se — da bi se — midva vzela!»

«Hahaha», se vnovič zasmije dekle. «Tako so rekli, praviš. Kaj pa ti, Martin, rečeš na to?»

«Meni je prav, kaj bi tisto.»

«No, potem se bomo pa že pomenili. Sedi malo, sedi, da nam spanja ne odneseš!»

«Veš, Liza, vse drugo se kar z našo materjo pomenita! Zdaj moram domov, da pogledam še k živini. Pa lahko noč!»

In že je snubač zunaj pred vrati, kjer se globoko oddahne. Saj je padlo nocoj z njegovih pleč veliko breme, ki ga je več tednov težilo.

«Oh, oče, kako je boječ», potoži tisti večer Liza svojemu očetu.

«Čim bolj je boječ, tem laže boš živela z njim», jo poučuje oče. «Glavno je, da je fant priden. On je vse kaj drugega, kakor pa tisti napol škric tam v dolini. Martin je trden kmet, velik gruntar, naš sosed in vajeni smo drug drugega. Res je fant malo bolj počasnih misli, a verjemi, dekle, da bo on veliko boljši zate kakor pa kakšen pretkanec! Ta možitev je dobra, in če boš pametna, boš gospodarila grunt in Martina!»

\*

Še tisto jesen se je Liza primožila na Martinov grunt.

In danes Liza pridno gospodari in gospodinji na svoji novi domačiji, zadovoljna s svojim možem, ki malo govori, veliko dela, v vsem se pa pokori ukrepom svoje žene.



kazalo — saj je bila to pri Otonu že večkrat doživela — da se v njegovem srcu nekaj godi. Gotovo je bil spet kje zaljubljen. Sicer je bil pa gospod Rozina dober in vesten mož.

Ker je Oton že lani praznoval petdesetletnico, si je gospa Rozinova mislila, da bo zdaj rešena teh skrbi. Bil je oče že več ko dobrasle hčerke. A vse te njene misli so se zdaj izkazale nepravde. Gospa Rozinova je jela ogorčeno iskati vzrok moževe vznemirjenosti, in ga je kmalu našla. Seveda se je najprej ogledala po njegovi pisarni, kjer je gospod Rozina kot višji uradnik tako rekoč kraljeval. In res je tam zasledila Otonovo izkušnjava!

Strašno! Kako je moglo priti Otonu na misel, da se je dal zapeljati takemu mlademu bitju? Kam naj to privede? Nikamor! Jasno! Z njegove strani je bilo gotovo vse samo romantično ljubimkanje; romantičen je bil že zmerom! In njegova oboževanka? Nu, Otonovo oboževanje jo je najbrže zabavalo, drugače — to je bilo gotovo — se je pa norčevala iz njega! Mar je bila taka otročarija vredna, da bi ji kalila srčni mir? O, ko bi bil Oton le vedel, kako jo je bilo zadelo! Pa tega mu ni hotela pokazati in mu tudi nikoli ne bi bila priznala. Potem bi bilo nemara še slabše. Če možje čutijo, da so žene ljubosumne, postane zanje vsa stvar še mikavnejša. In tega mu ni privoščila.

Vendar je pa postal Rozina nezaupljiv. Zakaj je bila njegova žena zadnji čas tako razdražljiva? Ker mu tega nihče v hiši ni mogel pojasniti, je morala gotovo imeti skrit vzrok. Rozina je jel svojo Viko skrivaj opazovati. Pa ne da bi bila kaj zaslutila?... Iz pisarne? Ženske utegnejo biti časih neverjetno prebrisane! Rozina je sklenil, da bo odslej bolj previden, in se je na vse načine trudil, da se ne bi izdal. Zdaj ni več zvižgal, dokler ni stopil na cesto, in tudi bobnanje po mizi je opustil.

Ko je Vika to opazila, se je je lotila zmedenost. Jela se je vpraševati: «Morda se je že izpametoval?» A kmalu je izpregledala njegovo nakano in je bila poleg še bolj slabe volje.

Strašno ji je bilo misliti na malo gizdalinko, ki se je bila tako prijazno nasmehnila njenemu možu, ko jo je skrivaj opazovala. Priznati je morala, da je bilo dekle res čedno s svojimi svetlimi, kratko ostrizanimi lasmi. Ali si naj tudi ona ostriže lase? Pa kaj je neki bila taka frklja za njenega Otona? Ona, Vika, s svojo impozantno postavo je bila zanj edina primerna žena. Saj je bila še tako dobro ohranjena! O, Oton jo je globoko zalil s svojim bolnim okusom. Najhujše je bilo pa to, da se ni mogla o teh rečeh z nikomer pogovoriti. Ponos ji je branil, da bi komu pokazala svoje skrite bolečine.

\*

Danes se je gospa Rozinova hudobno in zmagoslavno smejala. Spet je bila v pisarni na oprezovanju. Ker Otona tisto popoldne ni bilo v pisarni, je lahko mirno prišla. In tu je bila opazila, da je imela Otonova oboževanka poleg svoje ljubkosti — grde, črne, zanemarjene zobe. Zaradi tega se je torej zmerom tako sveto-hlinsko držala! To ji je namreč dobro pristajalo. Zakaj, če se je zasmejala, ni bila niti pol tako zapeljiva, in človek se je nehote zgrozil ob pogledu na to zanemarjeno žrelo. Da je mogel biti Oton tako slep! — Med tem je bilo pa zobovje gospe Vike še v najlepšem redu. Njeni zobje so bili negovani in zdravi, da, še orehe bi bila lahko trla z njimi!

In to ni bilo edino, kar je navdajalo gospo Rozinovo z ogorčenjem. Razen tega je bila namreč opazila, da je mož nekaj skrbno skrival v svoji omari. Kakor hi-

tro se je odpravil z doma, je jela gospa Vika brskati po njegovi omari. Kmalu je zagledala pod kupom srajc škatlo bonbonov. In kako veliko, krasno škatlo! Take ni bila še nikoli dobila od njega! Ne, take pozornosti so bile očitvidno le za tisto črnozobo stvarco v njegovi pisarni!

Najprej je hotela vreči škatlo skozi okno. A premagala se je. Ne sme se izdati, da kaj ve. Počasi je dozorel v nji načrt, ki se ga je nekaj trenutkov branila, ker se ji je zdel prehud. Naposled se mu je vendarle vdala. In izvršila ga je tudi, kakopak. Od tistega trenutka je kar žarela od zadoščenja. Nič več ni bila slabe volje. In z Otonom je bila prijazna, da nikoli tega, tako da je spet postal nezaupljiv. Kaj je bilo vendar z njegovo Viko, da je bila tako nestalna v svojem razpoloženju? Ta večni smehljaj okoli njenih ust je bil skoraj še hujši od njene nasajenosti.

Toda kmalu mu je postalo vse jasno. Čeprav se gospa Rozinova ni hotela izdati — se vendarle ni mogla odreči sladkemu maščevanju!

\*

Gospodična Lizika, plavolasa lepotica, je dobila za rojstni dan od gospoda Rozine velik zavitek. O, ta gospod Rozina! Tak star norec! Prav za prav je bilo kar neokusno, da je opažala njegovo zaljubljenost. A časih je znal biti tako prijazen, in konec koncev saj je bil njen predstojnik! Človek nikoli ne ve, čemu je kaj dobro! Vsekako ga ni hotela užaliti s tem, da bi mu vrnila darilo.

Nestrpno je odpirala zavitek. O, kakšna krasna bonboniera! Čokoladni bonboni, ki jih je imela tako rada! In toliko! Ponudila je bonbončke gospodični Perdanovi, gospodični Ježovnikovi in še nekaterim starejšim kolegicam. Te so se z njo vred smejale gospodu Rozini. Saj mora biti res hudo, če se človek v teh letih še zaljubi. Pa so jemale še en bonbonček in še enega in...

«Pozor!» je vzkliknila gospodična Ježovnikova, «tu spodaj leži še nekaj!»

«Da, gotovo je še kako darilo!» je menila gospodična Perdanova.

Gospodična Lizika je zardela. Ne, tega gospod Rozina ne bi bil smel. Preveč je razvaja! Vsega vendar ne more sprejeti! Bog ve — morda je položil na dno škatle kak nakit, kak demantni prstan? To bi bilo preveč!

«Kaj se je zgodilo?» je vprašal gospod Rozina in pristopil. «Ali bonbončki niso dobri?»

«O, prekrasni so!» je vzkliknila gospodična Ježovnikova. «Gospodična Lizika je le radovedna, kakšno darilo leži na dnu škatle!»

«Darilo — na dnu škatle?» se je začudil gospod Rozina.

In zdajci je v svoje največje začudenje videl, kako je Lizika potegnila iz škatle v svilnat papir zavito reč. S tresočimi se prsti je razvijala papir — in — na pokrov bonboniere je z lahnim udarcem padla — zobna ščetka!

«Sveta nebesa!» je vzkliknila gospodična Perdanova.

«Moj Bog!» je zavpila gospodična Ježovnikova. Starejši dve kolegici sta se pomenljivo spogledali, in na obrazih jima je bila jasno zapisana škodoželjnost.

Gospodična Lizika je bila najprej poskočila. Zdaj je kakor okamenela sedela za pisalno mizo in besno strmela predse. Rozina, ves bled in prepaden, ni vedel, kaj naj si misli.

\*

Gospa Vika Rozinova se je maščevala.



# I IN JAZ

Kratka zgodbica, ki bi jo morala vsaka izmed vas prebrati

Počasi drči čoln ob bregu okroglega jezera. Mož in žena sedita drug drugemu nasproti; ozlovoljena in zmedena. Strup prepira razjeda njuni duši, in zdaj že dolgo oba ogorčeno molčita.

Čoln z doema zaljublencema jima pride naproti. Njuna obraza sta razgreta, in sreča jima žari iz oči. Zamišljeno opazuje resni mož mlado dvojico. Žena mrko strmi v vodo. Možove oči iščejo ženinih. Kakor tista mlada dekliška usta v onem čolnu, tako so se nekaj smehljale tudi ustnice njegove žene, ki so zdaj tako trpko stisnjene. Samo nekaj let je minilo od tistih dob. Dobra in slaba leta, kakršna pač prinese žoljenje. Skupaj sta trpela, se skupaj veselila uspehov, in v dnu duše je vedel vsak izmed njiju, da bi drug ne magel živeti brez drugega. In zdaj ju loči zagrenjenost po kratkem prepiru.

Izpustil je vesla, ponudil ženi roko in pokazal na zaljubljeno dvojico, ki jo je čoln počasi nesel dalje. «Glej — kakor ti in jaz! Pred nekaj leti!»

Žena mu odtegne roko, skomigne z ramenji in se spet zagleda v vodo. Srce ji burno utriplje in kriči po spravi; vendar se sili kazati mrzel in nedostopen obraz.

Mož vesla dalje.

Spet priplove čoln mimo njiju; mož, žena in otrok sedijo v njem. Obrazek plavalasga otroka je tako ljubeč, da ti silijo solze v oči, ko ga gledaš. Zdaj je čoln že daleč: kakor zlata lučka se svetí otrokova glavica. Žena gleda za čolnom in mahoma ji je toplo pri srcu, ker ve, da bodo prihodnje leto živeli v troje. Rada bi rekla možu nekaj dobrih besed, morda samo: «Ti in jaz!» Že odpre usta, vendar molči, zakaj njegov obraz je strog, in njegove oči nepremično strmijo v drugo smer, odkar ga je zaurnila.

Težko leži molk na obeh. Nobeden noče izpregovoriti. Oba sta ponosna in počasne krovi.

Mračni se. Čoln še zmerom kroži okoli jezera, kakor da bi iskal nekaj izgubljenega. Mož vesla dalje in hoče prisiliti ženo, da bi rekla: «Pristaniva!» Ona molči. Molčala bo, tudi če bi veslal vso noč do ranega jutra.

Iz sredine jezera se dviga nekaj temnega, počasi prihaja bliže, glej, že dobiva oblike: velik čoln in v njem krsta. Poleg krmila čepi črno oblečena ženska: temnopolta kmetica. Oba jo poznata. Zadnje dni je vsa vas govorila o njej. Mehlovska je. Mož se ji je pri delu smrtno ponesrečil. «Najsrečnejši zakon v vasi» so imenovali ljudje njen zakon. Zdaj čepi z upognjenim hrbtom na klopi. Brado si podpira s pestmi. Sedi in nepremično strmi v krsto, kakor da bi hotela s temi velikimi, v grozi in mukah široko odprtimi očmi zbuditi mrtvega moža. Iz kamna izklesana je videti, kakor da ni življenja v njenem telesu.

Srce žene, ki sedi svojemu možu nasproti, vztrepeta. Dvigne oči in se zagleda v njegov zagoreli obraz. «Ti in jaz!» si misli. Kdo ve, kateri izmed naju bo prej umrl in kako kmalu, in drugi bo potem na smrt obupan sedel pred krsto. Ti in jaz! Zakaj se mučiva, ko je žoljenje tako strašno kratko? Mož misli isto in oba vesta, da mislita isto. Saj v tem je bistvo njune ljubezni, da čutita zmerom isto v srcu.

Počasi se izgublja brazda, zarezana od čolna, ki vozi krsto.

Žena ponudi možu roko. «Ti in jaz! Midva še imava drug drugega!» In on jo potegne k sebi in jo toplo poljubi.

W. B.

Lidija Sejfulina:

## Gos koraka



Kmetov je bila gos in med vožnjo se je izgubila. Ogromno pisanja je bilo zaradi nje. Nekateri so trdili, da še živi, drugi, da nič več — sama poslovna pisma, ki so jih zaradi nje pisali.

Trgovec iz Moskve, ki mu je bila namenjena, jo je tajil. Priče je imel. Napaka pri štetju ni bila mogoča. Prekupčevalec iz Odese pa je prav tako s pričami dokazoval, da jo je poslal.

Drugače pa so gosi v Moskvu prisodili štirinajst funtov. Ne zato, da bi dobili od železnice večjo odškodnino, ampak zato, da bi vsej zadevi pridali več tehtnosti.

Višja oblastva so se vmešala. Gospod Dimov, prekupčevalec, se je v razburjenju pre naglil in je nekaj namignil o železničarjih in njih apetitu po ceneni tolsti gosi. Njegov najnevarnejši tekmeč pri nakupovanju ga je seveda takoj naznanil.

Gospa Miklejeva, ki je še znala po poljsko kleti — bila je Poljakinja — je bila trdno prepričana, da je to mogla biti le gos, ki jo je ona prodala. Ves ta dogodek se ji je zdel žalitev. Šest gosi je prinesla gospodu Dimovu — «Kar nagledati se jih ne morem, mamica», ji je rekel prekupčevalec — in samo pet jih je prišlo v Moskvo. Res je morala sami sebi priznati, da ni tehtala nobena več kakor dvanajst funtov, toda najbrže je moral oves ali pa voda napraviti tak čudež na poti — kdo ve? — da se je gos zredila kar za dva funta. Gospa Miklejeva je vzela robec v roke in pri tem ji je rožni venec obvisel na prstih. Začela je moliti in premišljati.

Vrata vagona so se z vso silo odprla in soj leščerbe je šinil po stenah vagona. Iz toplega kota so se iztegnili dolgi vratovi. Kljuni so se odprli v dolgo, presunljivo gaganje. «Moj Bog, tu so pa gosi!» je zaklical nejevoljen moški glas. In potem: «Josif, dobro zapri vrata. Jaz ne utegnem...»

Josif je potem prišel. Ko se je spomnil. S škripajočimi koraki in od mraza otrplimi prsti. Glave, ki so silile skozi vrata, je potisnil nazaj in topo opravil svojo nalogo. Tema je bila in luči postaje daleč. Gos, ki je že stala na stopnici, je ušla njegovemu zaspanemu pogledu. Ko se je vlak, pomnožen za nekaj tovornih vagonov, začel izprva počasi, potem pa hitreje pomikati, živali to gibanje ni bilo všeč. Razprostrla je krila in se spustila v globino, v temo. Visoka, šumna gmota je



zdrsnila mimo nje, svetloba daljnih obločnic je v dolgih pramenih lizala sneg.

Gos je mirno obstala in postrani pogledala na najbližjo luč, ki je bila rdeča. Ni je prijelo, da bi vlak, ki je hitel že nekje daleč, dohitela. Pogledala je kvišku k zvezdam na nebu in se počasi obrnila proti vzhodu, po tiru.

Pred solničnim vzhodom je bilo in mrzlo. Ko je jel prihajati jutrnji mrak, je gos zagledala, da beže tiri, ki se na videz tako hitro ožijo in stikajo, v nedoglednost. Modrijansko je gledala to čudo. Ali se ji je zdelo tuje, utrujajoče? ... Kdo ve. Konec je bil ta, da se ji je zahotelo drugam, stran s te poti, ki je vse preveč lepo tekla, zdrsnila je po poledenelem železniškem nasipu, prebredla širok jarek in se z razprostrtimi perutmi pognala na drugi strani v breg ter prišla na cesto, ki je vodila v mesto.

Globoke kotanje so bile v snegu in veter je neusmiljeno bril po ravnini. Mlada drevesa, ki so mejila cesto, so se pripogibala k tlom. Brzozjavni stebri so stali mrtvo med njimi — mrtev les s snežnimi čepicami — in niso čutili mraza. Gos si je odrgnila kljun ob enem izmed njih, morda da bi zadušila občutek osamljenosti. Brez pravega veselja je vlekla za travice, ki so uvele, prasketajoče molele iz beline.

Gos je šla po poti dalje in prišla v bližino vrtov. Da, pravi vrtovi so bili. Vteknila je kljun skozi mrežo in tako poželjivo gledala zeljnate glave, ki so imele čepice iz snega, da so kar omagovale pod njimi. Dvigala in spuščala je noge in veke so ji migljale čez oči.

Zelje je bilo zeleno in blizu. Toda še bliže ni hotelo priti. Gos je potegnila glavo nazaj in obstala. Še dolgo je premišljala. Potem je opazila peresce na prsili, ki ji ga je veter narobe počesal. Skrbno se je začela lepiti. Kar sopla je, tako naporno je bilo to delo. Po cesti, ki je bila polna debelega kamenja, je naposled prišla v mesto. Tam so še gorele plinske svetilke, in tu in tam se je slišal ropot. Možak na kolesu se je pripeljal mimo in veriga je rožljala, ko je kolo poganjalo. Skozi plotove je žvižgal veter. Možak je imel psa, ki je skakal okoli njega zdaj spredaj, zdaj zadaj. Ko je pes opazil gos, je bil z dolgim skokom pri njej. Postavil se je v prežo in zalajal. Gos je zagagala na vse pretege. Potem je iztegnila vrat in zapihala. Tedaj se je psu naježila dlaka. Šele ko je razprostrla peruti in zaloputnila z njimi, se je prestrašil in zbežal za gospo-

darjem. In še v diru se je oziral. Toda njegove bojaželjnosti je bilo konec.

Ko je tovorni avto, obložen z velikimi posodami za mleko, pribrazil po cesti in so njegovi žarometi obližnili zamrzla tla, je gos na vso moč hitro stekla na drugo stran ceste. Malo da je ni kolo prijelo. Konec njenega repa je že oplazilo.

Vsa razburjena od tega doživljaja in kot živo bitje vnovič od življenja potrjena, je zmagoslavno zavreščala. Z daljnih dvorišč je začula odgovor.

Rdeča jutrnja svetloba je pobarvala sneg in gos je zdaj korakala po rožno rdečih tleh. Bog ve po koliko cestah je nosila v kljunu gnil koren, da ga je potem brez misli na nekem križišču izgubila. Dolgo je stala pred izložbo nekega trgovca, ki je prodajal igrače iz gume. Ali jo je privabila luč, ali pa je bila njena pozornost namenjena nekemu določenemu predmetu? Morda labodu iz gume, ki ni bil do skrajne mere napihnjen in je stal ves zguban, s povešenim kljunom za steklom? Oh, njegove peruti so bile utrujene in rdečica njegovga pobarvanega kljuna se je bolno svetlikala. Gos je na glas pihnila sapo skozi nosnice, odkobacala dalje in presenečeno ujela košček svežega, še toplega kruha, ki ji je priletel skozi odprta vrata pekarnice. Potem so prišli otroci. Klicali so: «Gos! Gos! To bo pečenka za veliko noč!» In neka ženska je začela razburjeno povpraševati, čigava je gos. Zdrav nagon je živalj velel, naj si nabrusi pete. In kar odjadrala je dalje.

Tekla je po glavni cesti v mestu, čez trg, mimo lepih zrcal v izložbah, skozi krive ulice, skozi vrtove, mimo šole... V južnem koncu mesta, med vrtovi in vilami, je začela nekaj iskati. Kakor bi se je lotilo domotožje. Toda ko je zagledala ljudi, je spet zbežala. Nikjer ni imela obstanka. Morala je iti dalje. Z iztegnjenim vratom je hitela, ko so se za njo začuli glasovi: «Poglejte vendar! Gos! Gos je tamle! Kako gre... kako koraka!»

Prijazen smeh je pognal gos iz mesta. Ni se ozirala, slutila je sonce samo na svoji bežeči senci. In težko ji je bilo slediti z očmi... vse preveč je pil sneg njene obrise.\*

\* Lidija Sejfulina je najpomembnejša, Zapadu najbližja ruska pisateljica sedanje dobe. Njena dela se prevajajo v vse evropske jezike. Lani je potovala po Evropi in predavala o položaju žene v Sovjetski Rusiji.

## Da boš v zakonu siečna . . .

Pogosto se vidi, kako postaneta dva človeka, ki sta bila v samskem stanu vesela in družabna, v zakonu kar iznenada drugačna: otožna, brez prejšnjega zanosa, razdražljiva in zagrenjena. Kako se je moglo to zgoditi, ko sta vendar sklenila zakon v obojestranski ljubezni?

«Če žena ljubi, samo ljubi, mož pa ima razen tega še drugo delo!» V teh pesnikovih besedah je skrit globlji vzrok, zakaj izgine iz tako velikega števila zakonov veselje. Mož hrepeni po delu, žena po ljubezni.

Najpečje vlogo v moževem življenju ima ustvarjalno delo. Središče ženinoga življenja pa sta ljubezen in otrok.

Res da ve dandanes skoraj vsako mlado dekle, kaj pomeni poklicno delo in kako zavzame vsega človeka. In vendar pozabi na to, ko doživi kot prava žena ljubezen in materinstvo.

Najpečja napaka, ki jo zagreši toliko mladih žen, je v tem, da pričakujejo od moža isto, kar same doživljajo, namreč samo ljubezen, ki jim je pa on ne more dati, že po svojem značaju ne, vsaj trajno. Delo, poklic, gospodarski in duševni interesi morajo zavzeti v njegovem doživljanju večino časa, če se hoče uveljaviti v življenjskem boju in se povzpeti tja, kamor hrepeni.

Zato ljubeča mlada žena ne sme takoj misliti, da moževa ljubezen do nje popušča, če ni zmeraj le pri njej z vsemi svojimi mislimi in občutji, kakor v času pred izpolnitvijo. On je samo vstaval ljubezen v svoje življenje, da mu bo opora, izpodbuda in razveseljivalka. In prav ta zavest naj ženo osrečuje in ji jasno pokaže, kako zelo pomembna je postala za možovo življenje. Dvomi, večno stokanje in očitki: «Ne ljubiš me več tako kakor prej» pa enako ubijajo njega in njo in napravijo nesrečen tisti zakon, ki bi bil lahko ob količkaj večji uvidevnosti z njene strani pravi raj.



# Čarobno zrcalo

Moder mojster je nekoč vse svoje življenje delal zrcalo, ki naj bi kazalo tudi človekovo minulost. In ko je bil že star in nadložen, se mu je delo posrečilo. Zdaj je sedel dan za dnem pred čarobnim zrcalom in si dal prikazovati razne prizore iz svoje minulosti. Zrcalo je pa kazalo tudi zgodovino človeškega rodu in zgodovino raznih narodov. Zdaj je modri mojster primerjal prikazni v zrcalu s knjigami, ki so jih bili napisali učenjaki, in videl je, da so zgodovinarji mnogo pogrešili, zato je jel vse njihove napake popravljati. Ker je bilo pa treba toliko popravljati, ni zmozel sam vsega dela in si je najel mladega pomočnika.

Mladi pomočnik je bil bister mladenič, ki je znal hitro pisati, kar je mojster narekoval. Mojster mu je zabičil, da mora varovati skrivnost čarobnega zrcala, drugače ga ne sprejme v službo. Mladenič je obljubil, da bo molčal. Od tistih dob je vsak dan delal z mojstrom, in oba sta se tako poglobila v delo, da sta kmalu pozabila na čas.

Zaradi dela je jel mladi mož zanemarjati svojo mlado ženo, ki se je zaradi tega zelo jezila. Večkrat je izpraševala moža, kaj dela tako dolgo pri mojstru, in ko si mož ni vedel več pomagati, je s pogojem, da tega nikomur ne pove, zaupal ženi skrivnost čarobnega zrcala. Nu, če je mož mislil, da bo imel zdaj pred ženo mir, se je zelo motil. Takoj ga je jela nagovarjati:

«Daj, prinesi kedaj čarobno zrcalo domov, da vidim, kakšna je bila moja minulost in kakšna je bila minulost mojih prijateljev!»

Mož se je zasmel: «Mar misliš, da je to takšno zrcalo, ki ga lahko postaviš na mizo ali obesiš na zid? Čarobno zrcalo je tolikšno, da ga v najino hišico še spraviti ne bi bilo moči. In cevi, kolesa in vijaki, ki spadajo k zrcalu, bi napolnili vso sobo!»

Tedaj je postala žena še bolj radovedna in nekega dne, ko je vedela, da mojstra ni doma in da mož sam dela pred čarobnim zrcalom, se je splazila k njemu. Mož je bil tolikanj zatopljen v svoje delo, da je najprej še opazil ni. Zdrnil se je, ko mu je zdajci rekla:

«Ali ne moreš zrcala tako nastaviti, da bi pokazalo moja otroška leta?»

«Kako si prišla sem in kaj iščeš tod?» je mož vzkliknil. Toda žena ga je z ljubeznivimi besedami kmalu potolažila; nazadnje ga je tudi pregovorila, da je nastavil zrcalo tako, da je kazalo njena otroška leta.

Žena je bila od tega, kar je videla, vsa preozeta, in tudi mož je rad gledal svojo ženo, ki jo je ljubil, kakšna je bila kot majhno dekletce. Dolgo časa sta sedela in se veselila minulih dni, ki so zdaj spet ostajali pred njima.

A mahoma je žena vprašala: «Ali ne bi mogla videti tudi prihodnosti?»

«Ne,» je rekel mož, «tega ne moreš. Kako naj bi zrcalo odbijalo tisto, česar še ni bilo?»

Ali žena je dejala: «Glej tale vijak, ki se vrti zme-rom na desno, tako da se prikazuje minulost! Če bi ga zasukal na levo, bi vendar moral priti trenutek, ko bi se pokazala sedanost, in če bi ga sukaj še naprej, bi morala priti tudi prihodnost na vrsto.»

Tako govoreč, je že bezala v vijak, in mož ji ni branil. In čez nekaj časa je res prišel trenutek, ko je čarobno zrcalo kazalo sedanost, ki je bila pred njim, to je, moža in njegovo ženo.

«Vidiš!» je zmagoslavno rekla žena in zasukala vijak še bolj na levo.

A tedaj se je zgodilo nekaj čudnega: namestu jasnih slik, ki sta jih dotlej videla v zrcalu, sta zdaj zagledala pisane kroge, kotance in čirečare, ki so se mešale vse vprek, tako da se je tudi njima kar mešalo v glavi. In črte in barve so se čedalje bolj divje prelivali in prepletale druga z drugo.

«Nazaj zasukajta! Nazaj!» je zaopil prestrašen glas za njunim hrbotom. Bil je mojster, ki je pravkar stopil skozi vrata.

A že je bilo prepozno. S strašnim pokom se je zrcalo razletelo, in drobci stekla so jih vse tri tako razmesarili, da so mrtvi popadali na tla.

Pozneje so ljudje našli, kar je bilo ostalo od mojstrovega čudovitega dela. Ker pa s črepinjami niso vedeli kaj početi, so jih pometli in orgli med staro šaro.

## NAŠ DOM

Pismo, ki ga je prejel avtor knjige «Naš dom» g. ing. Rado Kregar, profesor Srednje tehnične šole v Ljubljani, od gospoda senatorja Ivana Hribarja, ministra n. r.

Velepoštovani gospod,

bili ste tako ljubeznivi, da ste mi poslali prvo knjigo svojega literarnega dela „Naš dom, kakšen naj bo“. Z veseljem sem to književno delo pregledal in potrebno se mi zdi, da vam na njem iskreno čestitam. Kakor že prva knjiga kaže, bo delo, ko izideta še druga in tretja knjiga, zaradi praktične svoje zasnove neobhodno potreben vademecum za vse, ki se pečajo z zidarskimi in staviteljskim delom in s tema strokama sorodnimi poklici. Knjiga bo pa tudi zanimivo čtivo za vsakega laika in utegne marsikoga, ki se ni mogel odločiti, da si postavi lastni dom, k temu izpodbuditi.

V naši krasni domovini rastejo pod blagodejnim vplivom Srednje tehnične šole v poslednjem času kaj lične hišice iz tal. Prav nič ne dvomim, da bo vaše strokovno delo pripomoglo k vsestransko praktični ter udobnosti in higienski notranji uredbi novih domov.

Zato še enkrat: priznanje srečni zamisli in čestitka k odlični izvedbi!

Sprejmite zagotovilo rodoljubnega spoštovanja in pa moje prijateljske pozdrave.

Ljubljana, dne 11./9. 1934.

Ivan Hribar l. r.



Nina Smirnova:

# Marfa

Roman.

Poslovenil L. Mrzel.

(Konec.)

Kamni, ki so se ji kotalili izpod nog, so šumeli ob nji kakor potok. Ampak ona je poznala te glasove in samo na kakšen nenaden šum v grmovju je obstala. Ozrla se je temnega obraza v tisto smer in je ostro prisluškovala, dokler si ni bila na jasnem. Potem je stopala dalje. Bliže gozda je zemlja menjala svojo barvo, prod in pesek sta ostala zadaj, in čim mečja, čim temnejša je postajala zemlja, ki je bila, kakor da diha in se premiče pod Marfinimi nogami, toliko krepkejši in hitrejši so bili njeni koraki.

## Tatifa.

Tatifa, Tatifa, gulmadi Tatifa!  
Tatifa, tvoj oče je silen ko solnce.  
Ko veter ti sveža je mati,  
nežna ko nebes, topla ko zemlja,  
Tatifa, ti najlepša izmed najlepših,  
Tatifa, ti najbolj nežna iz najbolj nežnih,  
Tatifa, ti najsilnejša izmed najsilnejših,  
Tatifa, Tatifa, gulmadi Tatifa!

Tajga šumi.

Iz leta v leto šumi, iz dneva v dan, iz ure v uro.

Svilnato, nežno šumi smreka, šumi mecesen.

Ostro, jasno šumi jelka.

Težko, topo šumi limba.

Tajga šumi in zeleni gozdni veter žene po nebu čredo oblakov — labudov s škrlatnimi prsmi, žene jih tja v vroče dežele, v zahajajoče solnce.

Vsako leto tako.

Vsak dan tako.

Na bregu, poraslem z mlado travo, je pod jelko ležala lepa, morda dvanajstletna deklica z oranžno blestečo kožo. Z drugega brega je sem prihajal šum, neko rahlo, zmerom iznova zanečevajoče prasketanje in šuštenje. Ozrla se je čez reko. Tam je košuta severnega jelena klečala ob vodi. Potisnila je gobec v vodo in ga odprla, da bi zajela, toda široka struja krvi se ji je iz grla klokaje ulila v vodo. Kri je lila; žival je hlastno premikala ustne kakor pri pitju, ampak zaman si je prizadevala, da bi goltnila vode. Rdeči tok krvi ji je lil iz gobca na reko in se naglo mešal z vodo. Potem žival ni več premikala usten, oči so se ji zaprle, počasi je klecnila v vodo in se zrušila v smrtnem boju. Ko je potonila in je ni bilo več videti, se je deklica kar v srajčki, kakor je bila, z divjim vzkrikom vrgla v vodo. Prežala je za

zračnimi mehurčki, ki so prihajali na površje, popapljala se je, iskala je na vseh krajih. Ampak njene roke so našle samo kamne na dnu. Potem se ni mogla več boriti s strujo, splavala je na breg in bridko plakaje napol legla v travo. Noge so ji bile še v vodi — ni imela več moči, da bi jih potegnili na breg.

Nenadoma je zraven nje izpregovoril trd, pridušen glas.

«Esèn!»\*

Hlastno si je z mokro srajco obrisala obraz in odvrnila z glasom, ki so ga dušile solze.

«Esèn! Ampak jaz sem Rusinja!»

Velik rdečelas mož s puško je sedel zraven nje na griček in je poizvedoval:

«Rusinja si? In kako ti je ime?»

Odmaknila se je malo stran od njega in sedla povsem v vodo. Potem je odvrnila:

«Tatifa.»

Glasno se je zasmejal.

«Tatifa? Ti si pa lepa Rusinja! Tatarka si — ali pa morda Altajka?»

Zmajala je z glavo:

«Ne, Rusinja sem. Moja mati me je imenovala tako. Njej ugaja to ime.»

Ni ugovarjal.

«Pa dobro! Ampak zakaj pa tuliš?»

Stisnila je pest in se je srdito zazrla vanj.

«Kaj pa to tebi mar?»

On pa se je že oziral po tleh naokrog.

«Slišiš — kaj nisi videla tu ranjenega jelena?»

Planila je pokonci.

«Ti si bil to — ti si ga ubil?»

Hlastala je za zrakom, pogledi so se ji zapičili vanj.

«Tako mi daj svoj nož, svojo puško — kar imaš... Ubijem te, ubijem te! Na mestu te ubijem!»

Z rokami je segla po njegovi lovski puški. On pa je vstal, potisnil ji je ramena tako trdo navzdol, da jo je zbolelo, in jo sunil stran. Potem je vprašal povsem mirno, ves presenečen:

«Zakaj pa si tako divja?»

Ona je spet zajokala.

«Ali veš, kakšnega jelena si ubil? Ali veš... To je bil moj jelen, moj... Jaz sama sem ga našla v gozdu, ko je bil še čisto majhen... Nogo si je bil zlomil. Tako puhast je bil, tako črn, čisto črn, kakor oko...»

Bil je v zadregi.

«Zakaj mu pa nisi dala traku okrog vratu? Zakaj pa si ga pustila samega v gozd?»

«Zakaj sem ga pustila? No, ti, kaj ne razumeš? Bila je vendar samica! In samica mora prosto tehati okrog, saj mora vendar dobiti mladiča.»

Zasmejal se je tako glasno, da so se mu zamajali resasti brki in so se mu stresli lasje. Stopil je

\* Ostjaški pozdrav.



k nji, se naglo sklonil in jo surovo plosknil po hrbtu.

«Kaj vse ti ne veš, ti ponosna stvarca, ti!»

Tatifa je planila na noge, zbrala je vso slino v ustih in mu pljunila v obraz. Potem je skočila v goščo in je tekla skozi gozd domov.

Ko je Tatifa brez sape, vsa razgreta planila v leseno kolibo, ki se je blizu velikega gozda skrivala med grmovjem divjega rožmarina, ji je stopila naproti bronastemu kipu podobna, težka žena olivne polti. Po naglem pogledu na deklico je žena snela puško s stene, potem pa si je bolj natančno ogledala otroka. Tatifa se je oprijela z obema rokama m terine obleke in se trepetaje in drgetaje prižela k nji.

«Mama, ubiti g morave. Na mestu ga morave ubiti...»

Mati je pogledala skozi odprta vrata in je hčerko strogo potisnila stran, ko je zagledala tujca. Odložila je puško in stopila k izhodu. Tujec je dejal:

«Dober dan!»

Mati je vrnila pozdrav, ampak je odločno pristavila:

«Ostani rajši zunaj! Ne maram, da bi tujci kar tako vstopali v mojo hišo.»

Tujec se je zasmejal in je dvignil nogo, da bi vkljub temu vstopil v kočo. Toda oči visokorasle žene so z vročim žarom gorele proti njegovim, da se je umaknil. Tatifa se je spet prižela k materi in jo povlekla k sebi.

Žena je mrko namrščila obrvi.

«Poslušaj — našo košuto je ubil!»

«Našo košuto? Kaj ti ne pride na um? Kaj nisi videl, da je udomačena? Ti si pa mnogo upaš, razbojnik! Kaj nimaš hiše, da se moraš potikati po gozdu?»

Zasmejal se je.

«To je res! Nimam je, ker zidam hiše za druge ljudi.»

Pomislila je.

«Ali si tesar?»

Prikimal je in povlekel mehur tobaka iz žepa.

Dva tedna kasneje je namesto lesene kolibe stala tam prijazna hišica s krito vežo in izrezljanim stopniščem pred vrati, majhna hišica, ki je bila samo malo višja od grmovja okrog nje in je bila, kakor da so jo pomotoma vrgli tja kraj temnih limb. Iz gozda je človek ni mogel videti od nobene strani.

Ves čas, kar je tujec gradil hišo, je mati Tatife spala samo sede, ne da bi se bila slekla, s puško na kolenih. S prvim svitom je budila Tatifo in jo čez ves dan učila streljati v cilj.

Ko je bila hiša dograjena, je mati izpod drevesa na dvorišču izkopala majhen lonec, poln zlatega zrnja. To zlato je bila s Tatifo v teku nekaj let sama izprala na bregu reke. Vzela je prgišče zlatega prahu, ga zavezala v konec predpasnika

in postavila lonec, samo z vejico pokrit, v travo. Stopila je k tujcu, ki je sedel na stopnišču, in mu pokazala zlato:

«Je to dovolj?»

Tujec je vzel iz žepa cigaretni papir, ga nekajkrat pregenil, stresel vanj zlati prah, položil papir na dlan in si ga poddržal blizu pred oči. Potem je vstal in materi vrnil papir z zrnjem.

«To je v resnici pristni zlati prah! Ampak jaz ga ne maram.»

Zazrla se je vanj s plamenečimi očmi.

«Zakaj ne?»

«Jaz pač ne maram! Jaz ostanem tu.»

Mati je stopila v hišo, vzela dve puški in torbo s stene in se spet vrnila pred vrata:

«Kruh sem ti zavila in srajco sem ti oprala. Tu je zlato. Zdaj pojdi — potem boš lahko še pred večerom v zavetišču.»

Odrinil je njeno roko in se glasno zasmejal:

«Povedal sem ti — jaz ne grem odtod!»

Tatifa je stekla k materi in se vsa v skrbeh zazrla vanjo. Mati je molčala, toda rahla senca ji je počasi šla čez obraz. Tanke črne obrvi so se pomaknile visoko na čelo in so krčevito drgetale. Ena mišica v njenem desnem licu je vztrepetala, in kakor da je vsa ena sama mišica, je trepet preskočil na njeno desno ramo in na prste desne roke. Stisnila je prste na zaklopki svoje puške in mu z levico ponudila njegovo.

Zateglo se je zasmejal.

«Ah, tako je mišljena ta stvar!»

Naglo se je sklonil in ji svojo puško iztrgal iz roke.

Isti hip je ona z enim sunkom dvignila svojo in namerila nanj. V odgovor je — še zmerom sklonjen — on napel petelina na svoji. Tatifa je vedela, kaj naj to pomeni. Počenila je kraj matere na tla in obraz pritisknila k njenim nogam.

Stala sta si nasproti s puškama, naperjenima med seboj: vsak je ostro meril v glavo drugega. Ne da bi se sklonila, je mati s tihim ukazom rekla Tatifi:

«Vstani! Vstani! In čuj: če boš mogla sama, brez ljudi živeti, potem živi brez ljudi!... Moke je še, ko bo pošla, je kupi v zavetišču. Daj za vrečo moke za naprstnik zlatega prahu iz najinega lonca!... Nabiraj jagode, živi od lova. Pozneje se boš morala naučiti dela. Če pa ne moreš sama živeti, potem pojdi v zavetišče in povej, da je tvoja mati mrtva!...»

Nekakšen šum je prestrašil Tatifo; z vzkrikom je dvignila glavo. Ne da bi se bil še enkrat ozrl, je tujec šel doli po stopnicah. Svojo torbo je vlekkel za seboj in je pustil, da je odskakovala po stopnicah: glasno je ropotal čajnik v nji. Ni se ozrl. Mati je ostala v isti drži, ne da bi bila povescila puško. Obraz ji je pomalem zbledel, pokrtil se je s kapljicami znoja. Čim bolj se je tujec oddaljeval, tem teže in tem bolj zadušeno je dihala — kakor izmučen konj.





## MODNI PELE-MELE

Včasih obrača moda večjo pozornost na kraj, izdelavo in nakit, včasih pa zopet na material. Enkrat so zadovoljni tvorničarji, drugič krojači, vedno pa morajo biti zadovoljne naročnice. Ko je bilo moderno, so si kupovale celo večerne obleke iz bombaževega blaga, čeprav sta svila in žamet lepša. Da, — ko je pa moderno! Letos je zopet prodril material, in po modnih trgovinah imajo polne predale in police svile, žameta, zlata, srebra.

Med blagom za plesne in večerne obleke nahajamo precej starih znancev, kakor lamé, krepsaten, svileni krep, atlas in še druge. Precej je pa novih, dasi bi pri nekaterih lahko rekli, da imajo samo novo ime.

Če pogledamo letošnjo modo malo bliže, se spomnimo na obleke, kakršne so nosile ženske konec prejšnjega in ob začetku tega stoletja. Seveda so letošnje bolj preproste in niso pošite z raznimi čipkami, volanami, nabori itd. Plemeniti material, kakršen je predpisan za letošnjo sezono, prenese prav malo nakita. Moda si je torej izposodila le linijo in nekaj detajlov. Tako na primer imajo večerne obleke zadaj na krilu globoko gubo à la Wateau, ki je spodaj precej široka in podaljšana v vlečko, ali pa bogate nabore, ki se tudi končujejo v vlečko. Životki, ki so popolnoma prilježni, imajo večkrat široke balonaste rokave. Ker je životek v pasu prilježen, so boki izraziti, in ker ima krilo zadaj široko gubo ali pa nabore in vlečko, celotni videz res spominja na modo pred petintridesetimi leti, zlasti če imamo ogrnjen še kratek kep iz kožuhovine.

Za letos ni predpisano, da mora biti vsa obleka iz enakega blaga. Životek je na primer lahko iz laméja ali pa iz blaga, ki je pošito s flitri, krilo pa iz gladke svile ali pa iz žameta. Kompletni boste, če si omislite k taki obleki še kratko jopico s širokimi kimonovimi rokavi, ki spominjajo na netopirja.

Taft je zelo v modi. Dobi se gladek in s krepasto porušino, enobarven, črtast in pikčast. Dostikrat ima otkane zlate ali srebrne nití, bodisi po dolžini ali po širini ali pa v kvadratih. Solidne dame bodo letos prav desele tudi moareja.

Kakor fantazija so obleke iz tila, bogato pošite z volanami, ki so zadaj daljše, tako da delajo vlečko. Obleke iz tila so delane na taftu. Svetlobarvne so primerne za najmlajše plesalke, temnejše pa tudi za dame «entre deux ages». Velika moda je žamet ombre (senčan), to je žamet, pri katerem prehaja od enega roba do drugega najsvetlejši odtенок ene barve do najtemnejšega. Tak žamet se kroji posebno, in to zaradi efekta in pa tudi zato, ker se posebno krojeno blago lepše uleže in dela bolj vitko postavu. Tudi enobarvni žamet ni vedno gladek, marveč je večkrat pretkan z zlatimi in srebrnimi nitmi ali pa pošit s flitri. Obleka iz gladkega žameta ne prenese posebnega nakita. Zadostuje modna zaponka, našitek ali pas iz zlatega blaga ali pa razporek od kolena do tal, skozi katerega silí plisirano spodnje krilo iz zlatorumene svile ali tila. Sploh vidimo letos na krilih skoraj povsod razporke, tako pri pro-

### Nekaj novega za večer

Krilo z vlečko in odprta, ravna jopica iz krep-antilope. K temu dolga kazak-bluzza iz srebrnega laméja, z žabojem in veliko črno sponko. Velik, črn klobuk s srebrno rožo.



menadnih kakor pri večernih oblekah. Nekaj so pač morali ukreniti pri dolgih in ozkih krilih, da se v njih lahko hodi in pleše. Vratni izrezi so pri večernih oblekah precej različni. Vidimo izreze, ki so spredaj majhni in zadaj globoki, potem bidermajerske in viktorjanske. Vsaka si pač lahko izbere tistega, ki se ji najbolj poda.

K vsaki obleki so potrebne primerne rokavice, bodisi usnjene ali pa napravljene iz enakega blaga kakor je obleka, na primer iz žameta. Čim krajši so rokavi, tem daljše morajo biti rokavice.

Novost letošnje sezone so senčane svilene nogavice, ponajvečkrat v svetlorjavni (drap) barvi v najmanj štiri-rih odtenkih. Ker so pa krila dolga in imajo po navadi še vlečko, skoraj ne pridejo nogavice do veljave. Čevlji pa morajo biti zelo skrbno izbrani.

Male večerne obleke, ki so priležne in imajo dolga krila, so ponajveč iz temne svile ali pa iz prav lahkega volnenega blaga. Kazak iz laméja ali krepsatena, oblečen čez žametno krilo, odlično nadomešča malo večerno obleko. Kazak je eleganten in praktičen in zato tudi zelo priljubljen kos k letošnji ženski garderobi. Na svetlih oblekah vidimo precej obrob iz temne kožu-hovine.

H kostumom in plaščem se nosijo kratke pelerine iz kožu-hovine, k njim pa čepica iz enake kožu-hovine. Popoldan vidimo namesto plašča večkrat tri četrti dolg kep, podšit s kožu-hovino. Ročne torbice, usnjene in iz blaga, so okrašene s kovinastimi ali pa z lesenimi monogrami ali pa s celim krstnim imenom. Monogrami, leseni, kovinasti in vezeni, so sploh zelo v modi. Popsod jih vidite. Na bluzah, vezankah, pasovih, rokavicah. Leseni biseri, prstani in zapestnice so se nosile le h kopalnim oblekam, sedaj jih pa vidite že pri popoldan-skih oblekah, zato ker so velika moda. K večernim oblekam se pa nosi prav malo nakita.

Ko se je ob koncu poletja pojavil širokokrajni klobuk, smo mislili, da je z njim rešeno oprasanje pokrival za jesen in zimo. Ampak ena lastovka ne naredi pomladi. Mimo in preko širokokrajnega klobuka se je vtiho-fapilo vse polno najrazličnejših idej, tako da je zavladala prava anarhija. Za prehod sta žamet in velur, potem pa klobučina. Ker se klobuki pokrivajo vrh glave, imajo zato, da ni prav vsa glava zadaj nepo-krita, nekak podstavek, za varnost pa še prožni trak. Najnovejši so podobni tirolskim klobukom z visokim oglavjem in ozkimi krajevci, ki so zadaj privihani.

---

## V zvezdah je zapisano . . .

Od 24. novembra do 21. decembra v znamenju strelca rojeni so prebrisani, izumljivi, bistroidni in upa polni ter imajo dosti prijateljev. So odločni in jasni. Ne vtikajo se v tuje zadeve, svojim ne puste nikomur blizu. Njih največja napaka je natančnost. Z železno voljo se posvečajo svojemu poklicu do izčrpanosti.

Od 22. decembra do 19. januarja v znamenju kozoroga rojenim ljudem ni namenjeno bogastvo. So marljivi in neutrudljivi, toda šele po preteku prve polovice njih življenja jim je sreča milejša in so srečnejši kakor v mladosti. Če kaj dosežejo v svojem življenju, je to pripisovati njih vztrajnosti v trdem delu. So črnogledi in radi nagibljejo k obupu.

---

## Aparten večerni komplet

Obleka je iz veluršifona barve rdečih fuksij. Plašč je svetel. Krase ga enako rdeče in zlate robne proge.





# Pripravite plašče za zimo



*Preprost plašč, sešit iz modnega vozlastega blaga. Nosi se zapet oziroma zavezan visoko k vratu. Ovratnik in rokavi so iz kratkodlake kožuhovine.*

*Popoldanski plašč iz gladkega temnega blaga. Namesto ovratnika ima ozko vezanko iz kratkodlake kožuhovine, ki se zapenja z gumbi na reverju. Modni, v komolcu razširjeni rokavi so všiti v ozke visoke zapestnike.*

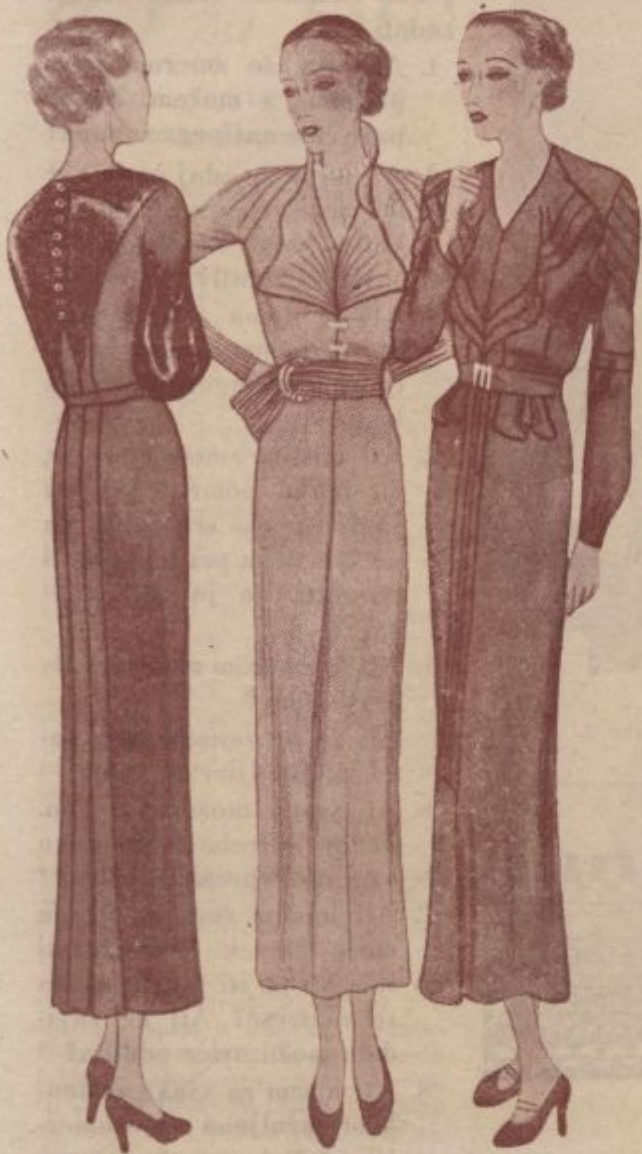
*Dekliški plašč, sešit iz meliranega sukna. Ovratnik in našitki na rokavih so iz lističjega krzna. Žepi so všiti v zarezo pri stranskem delu.*

*Dekliški plašč iz temnomodrega gladkega volnenega blaga. Široki ovratnik, rokavi in žepi so obšiti s sivim perzijskim ali pa s striženim janjčkom.*

*Sportni plašč, sešit iz meliranega angleškega blaga. Prepasan je s širokim usnjenim pasom, ki se zapenja z veliko modno kovinasto zaponko.*



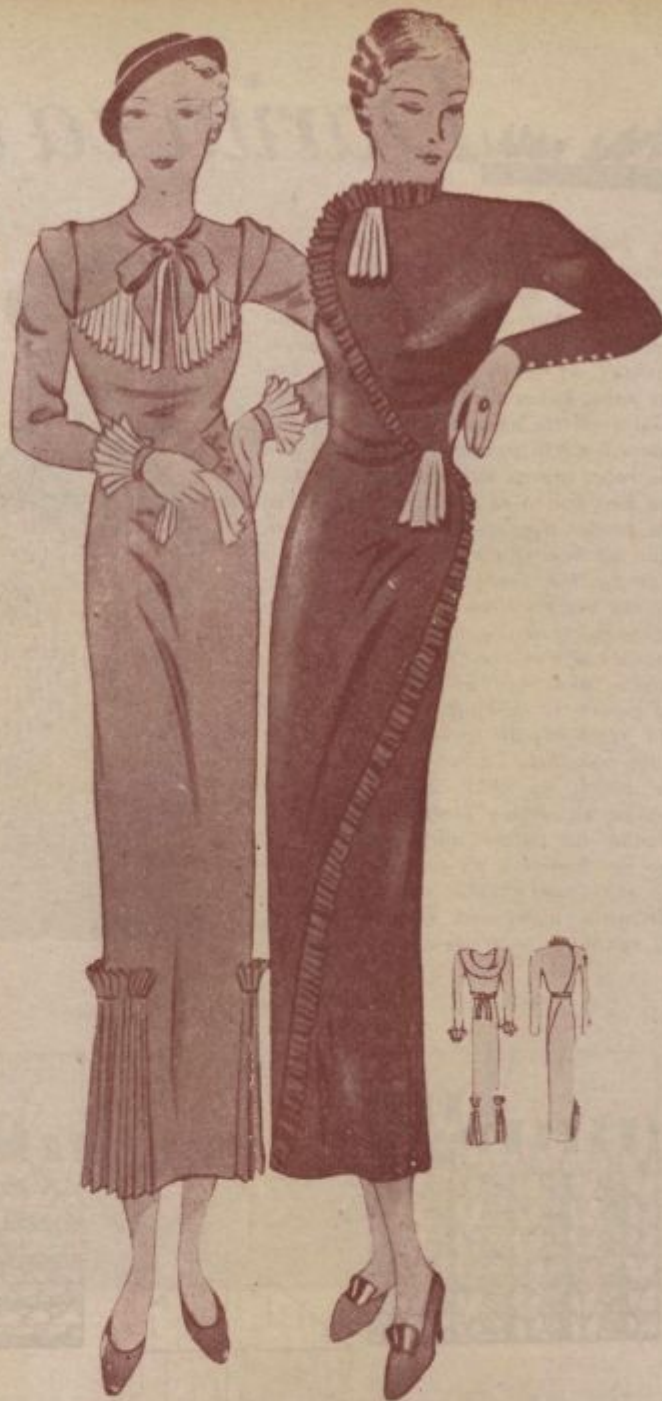
# Za nedelje in praznike



Obleka iz črnega krepsatena. Za obleko samo je uporabljena svila od strani, ki je brez soita, torej narobe, medtem ko so spodnji deli rokavov in pa globoko sedlo na životku sešiti iz svile od svetle, torej od lične strani. Gube na krilu so globoko pošite. Dolgi rokavi, ki so v komolcu razširjeni, so všiti v ozke zapestnike. Obleka ima majhen, okrogel vratni izrez, zato ima zadaj razporek, ki se zapenja z drobnimi gumbi.

Modna obleka iz rdečega marokena, okrašena s živanimi robčki. Rokavi so krojeni raglan. Krilo je popolnoma gladko, le spredaj ima po sredi položeno gubo, ki je globoko pošita. Pas je lahko spleten iz vroic ali pa narejen iz blaga, iz kakršnega je obleka, in pošit z drobnimi robčki.

Popoldanska obleka iz lahkega volnenega krepa. Prednji del životka je podaljšan pod pas. Široki žabo, ki nadomešča ovrtnik, in pa rokavi so okrašeni s šivanimi robčki. Na krilu sta spredaj dve gubi, ki sta pošiti do višine kolena.



Ljubka popoldanska obleka, sešita iz rjave svile. Krojena je čisto gladko in se nosi brez pasu. Poživijo jo svetli plisirani našitki na životku in v zapestju. Krilo je popolnoma gladko, le spodaj je razširjeno s plisirano volano.

Elegantna obleka iz črnega žameta, okrašena z ozkim plisejem iz lakirane svile. Pri vratu in v pasu sta dva čopa iz bele plisirane svile, ki se lepo odražata od črnine žameta. Rokavi, ki so kar gladki, se zapenjajo od zapestja do komolca z majhnimi belimi gumbi.

## Ob 12. uri!

Napravite tudi Vi nam vesele božične praznike! Poglejte, če nimate še kaj zaostanka na naročnini za letos. Če ga imate, Vas prosimo, da ga še danes nakažete. Pridobite nam še kakšno novo naročnico! Hvala že naprej!



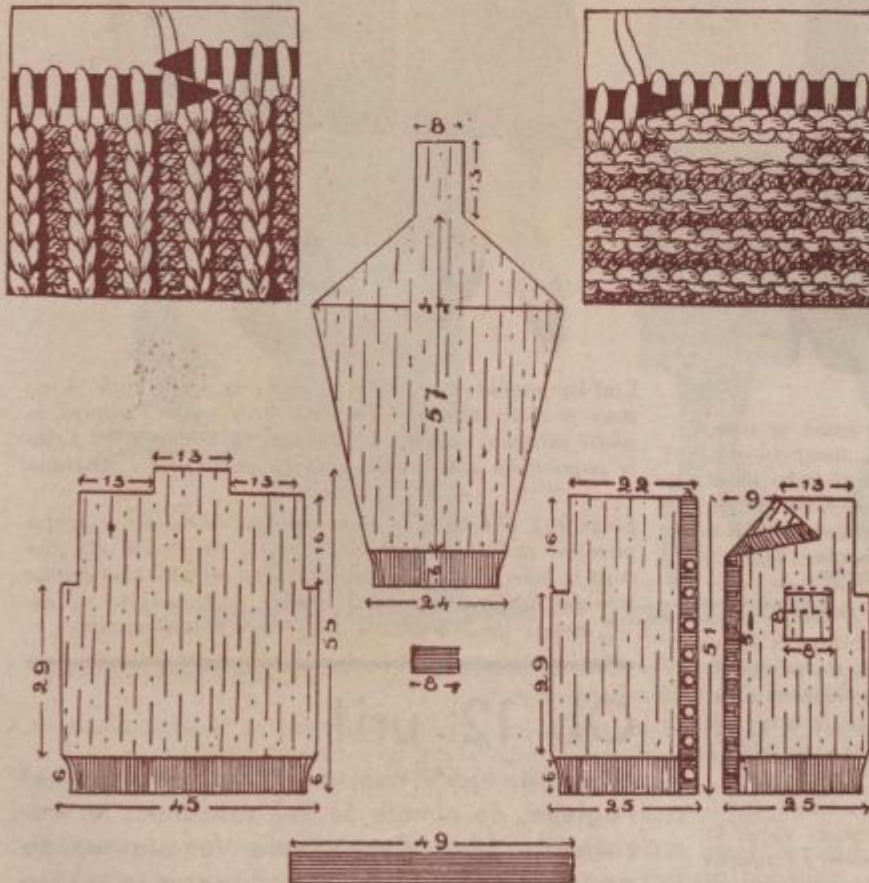
# Darila za božič

Če hočete za majhen denar moža, sina ali brata razveseliti z lepim darilom, mu napravite sportni jopič. Za tak jopič pripravite 250 gramov sportne volne. Začnite ga z robom spodaj, ki se dela eno na lice, eno na robe, kakor visok pas želite imeti. Dalje pletite vzorček. Naš vzorec se tvori v štirih vrstah. Prva vrsta: dve na robe, ena na lice, dve na robe, ena na lice, konča se z dve na robe. Druga vrsta: dve na lice, ena na robe, dve na lice, ena na robe, konča se z dve na lice. Tretja vrsta vse na lice, četrta vse na robe. Peta kakor prva, šesta kakor druga, sedma kakor tretja, osma kakor četrta. Potem se dela izmenoma takó naprej. Rob za gumbnice in gumbe se lahko plete zase in prišije na izgotooljeni sprednji del, kakor tudi ovratnik. Ta rob se plete, kakor je videti na sliki, samo desno. Za vsako gumbnico je treba sneti štiri zanke in potem nadaljevati vrsto; ko se vračamo, pa nasnujemo zopet te štiri zanke tako, da dobimo odprtino — gumbnico. Kako se to dela, je razvidno iz druge slike.



Slika 1.

Slika 2.



Vprašanja, ki bi si jih morala vsaka zakonska žena večkrat zadati.

1. Ali sem še zmerom tako prijazna z možem, kakor prve čase najinega zakona?
2. Ali mi ni že zdaj časih več do moje frizure ali do zlikane obleke kakor do moževih nežnosti?
3. Ali se doma zanemarjam in sprejemam moža nepočesana, z neurejeno obleko?
4. Ali mislim zmerom na to, da lahko pomeni skupna spalnica vso srečo, da pa ne sme žena pri tem nikoli pozabiti, da jo mož opazuje?
5. Ali je zmerom mož najvažnejši zame?  
Ali ga ne zanemarjam časih prijateljici na ljubo?
6. Ali sem z možem res eno, kadar je treba rešiti kako vzgojno vprašanje otrok?
7. Ali mislim tudi na to, da mora človek časih ostati sam ali pa iti v družbo, da se raztrese? Ali ne zavidam možu urice oddiha?
8. Ali nisem za vsako malenkost užaljena in zamerljiva? Noben mož ne mara sentimentalnih žensk!
9. Ali sem zmerom pogumna tovarišica svojemu možu? Ali se mi zmerom posreči, da prilagodim svojo ženskost njegovim življenjskim zahtevam?
10. Ali mislim zmerom na to, da je dobrota največji izraz ženske nature in da moram spet in spet z ljubeznijo odpustiti in nikoli ne očitati možu napak, ki se jih sam le predobro zaveda?



# Sebi za božič

*Pletena jopica, zapeta z modnimi lesenimi gumbi*

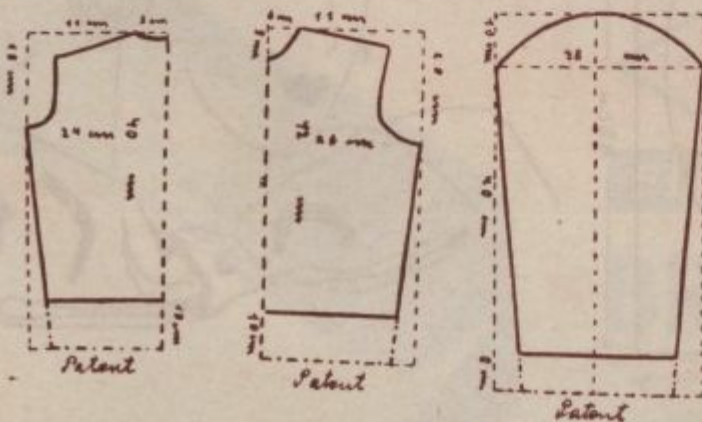
Kaj potrebujemo zanjo? 400 g sportne volne, dve dolgi in primerno debeli pletilki, nekoliko veselja, potrpljenja in seveda tudi časa. Jopica se pleče po kroju, in sicer vsak del zase (oba prednja dela, hrbet in rokavi). Prinašamo pomanjšani kraj z naznačenimi merami, tako da ga lahko sami povečate. Sicer je pa na vsaki krojni prilogi naše revije kraj za bluzo ali obleko, ki ga lahko prevedite v kraj za takšno jopico.

Za hrbet nasnujemo 120 petelj, za prednja dela po 70 in za rokave po 62 petelj. Hrbet, prednja dela in rokave začneš plesti eno gladko, eno narobe, in šele ko imaš 10 cm visok rob, začneš plesti vzorec, za katerega prinašamo risbo. Jopica sama je pletena iz gladkih in narobe pletenih petelj, ki se menjavajo, kakor zahteva vzorec. Črni kvadrati v vzorcu pomenijo petlje, ki so pletene narobe, medtem ko so prazni kvadrati za gladke. Okrog vratnega izreza in po vsej dolžini spredaj, kjer se zapenja, je jopica obšita s 3 cm široko progo, ki se pleče sem in tja samo v gladkih petljah. Gumbnice se napravijo med pletenjem in jih potem samo obšijemo, da se preveč ne raztegnejo in prehitro ne razvlečejo. Rob se prišije na jopico z ometico. Stranske šive, šiv na rami in šiv pri rokavih lahko sešiješ na stroj ali pa na roko. Če so šivi široki, jih pločato pošijemo na obe strani. Preden jopico sešiješ, napni posamezne dele na desko, jih primerjaj s krojem, nato pa polikaj. Izgotovljeno jopico polikaš še enkrat, prišiješ gumbe, potem pa oblečeš. Okoli vratu zaveži pisan šal, ki se poda tebi in na jopico. Širokega zametastega klobuka na takšno jopico ne pokrivaš, pač pa nosi k njej sportni klobuček, kakršnega vidiš na sliki, ali pa pokrij baret. Če si omisliš še primerno sportno krilo, imaš komplet, ki ti nadomešča sportni kostum.



Kroj	18 cm	11 cm	5 cm	24 cm
	40 cm	10 cm	sredina	zadaj rob
	hrbet	6 cm	8 cm	11 cm 20 cm
	42 cm	26 cm	10 cm	20 cm sredina
	10 cm	58 cm	40 cm	8 cm rob

rokav.



Vzorec za pletenje narobe pletena petlja gladka petlja vzorec je risan za zunanjo stran dela, notranjo stran si zrišeš lahko sama.



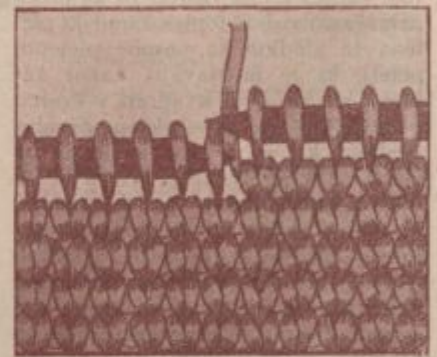
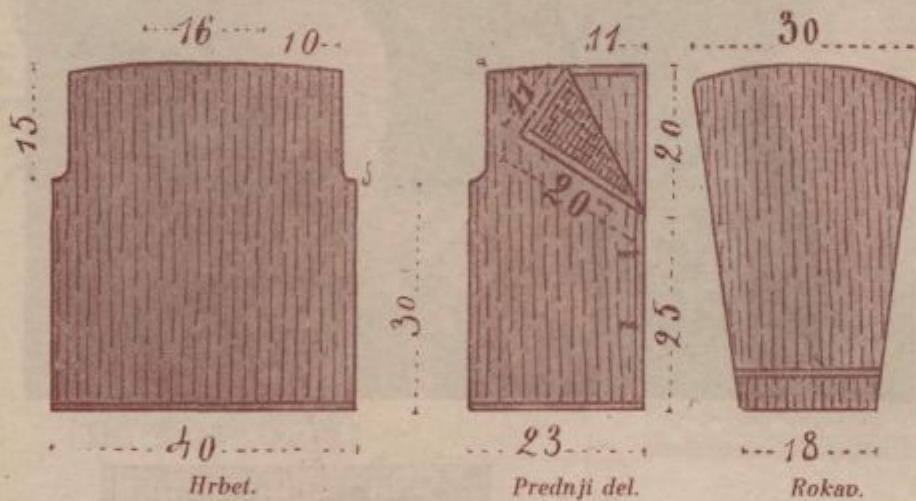
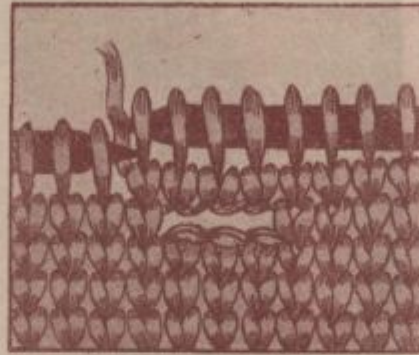
# Hčerki za božič

## Pletena jopica za deklice

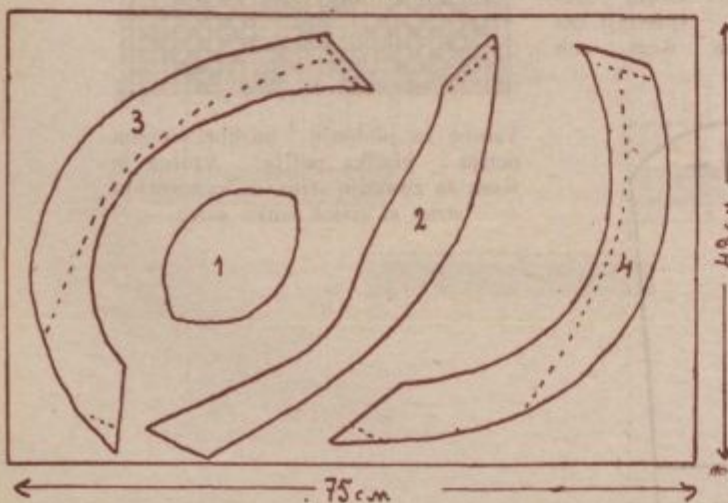
Za takšnole jopico potrebujete približno 100 gramov volne, 2,75 m svilene trese (široke 12 mm) in 4 gumbe. Ako niste še pletli take jopice, je najbolje, ako si prerišete iz krojne priloge primeren kroj in pletete potem natančno po kroju. Za bolj izurjene pa zadostuje tudi pomanjšani kroj, kakršnega prinašamo na sliki, na katerem so s številkami označene posamezne dolžine in širine. Splesti morate najprej vsak del zase. Ko imate spletene vse dele (dva prednika, zadnik, dva rokava, ovratnik), jih najprej lepo polikajte, nato pa sešijte. Polikati morate tudi vse šive. Sešito jopico obšijte okrog in okrog s svileno treso, kakor je to videti na sliki, nazadnje pa prišijte še gumbe.

Prav ljubka bo taka jopica, ako jo pletete popolnoma gladko. Prinašamo podečani del vzorca za gladko plete-

nje in pa vzorec, na katerem je videti, kako se delajo med pletenjem gumbnice. Tako narejene gumbnice potem še obšijte, da bodo bolj trdne. Ako vam ostane kaj volne, skvačkajte še majhno prijazno čepico, ki je bo vaša hčerka gotovo posebno vesela.



Modni klobuček, kakršnega lahko poizkusite sami napraviti iz odloženega klobuka ali pa iz klobučinastega blaga, žameta ali svile. Na sliki prinašamo pomanjšane kroje. Številka 1 je dno klobuka, 2 je obod, številki 3 in 4 sta pa krajevca. Klobuček ima privihane krajevce in je okrašen s svetlim trakom, ki je spredaj zavezan v mično petljo.

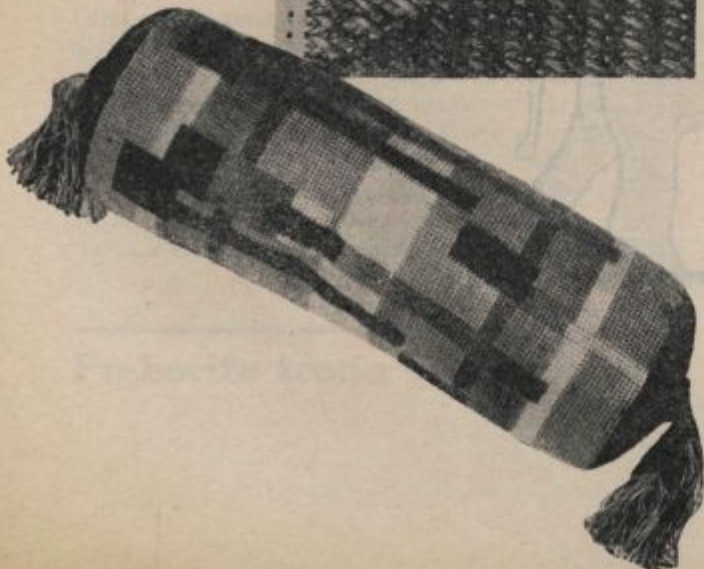
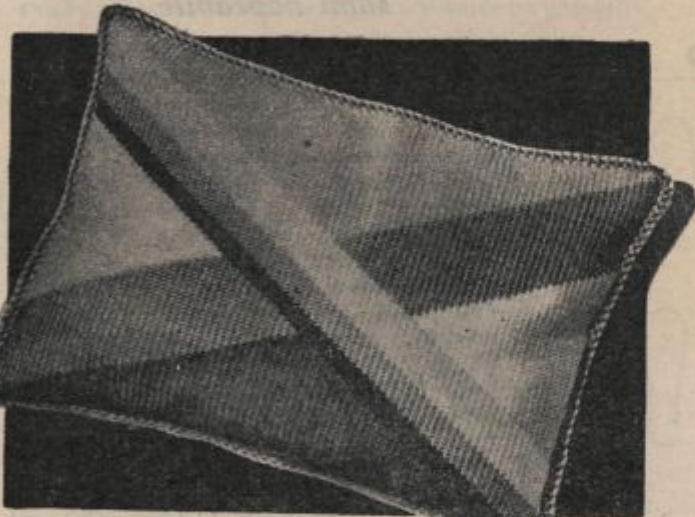
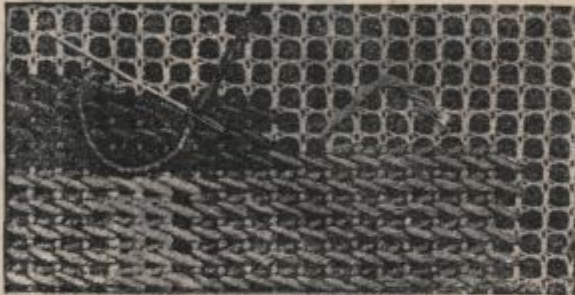




# Za božič

Ta blazina je izvezena na juti v podolgovatih križcih. Velika je 56×40 cm. Za vsako vrsto križcev se mora najprej podleči nit, čez katero se potem šivajo križci. Podlečena nit je lahko v isti barvi kakor nit, s katero se šivajo križci, lahko je pa tudi drugačna, s čimer se doseže barvni efekt. Spodnji del blazine je iz deffina ali soile, oša blazina pa je obrobljena s svileno vrvico. Na sliki vidite že izgotovljeno blazino in pa posebej še del blazine v naravni velikosti, kjer se dobro vidi način dela. Prinašamo pa tudi vzorec zanjo z naznačenimi barvami.

Podolgasta blazina je dolga 55 cm, v obsegu pa ima 62 cm. Veze se lahko na juti z navadnimi ali podolgovatimi križci, na sliki pa vidite tretji način izšivanja vzorca, in sicer na kongresu z velikimi luknjicami. Na koncih je blazina izdelana z žametom in okrašena z bogatim čopom iz materiala, s kakršnim je vezena blazina. Tudi za to blazino imate vzorec z naznačenimi barvami.



## Zakaj bi imeli samo kostanjeve lase – zakaj ne tudi lepe?

Od kostanjevih las do tudi lepih las je samo majhen korak. Napravite ga: Negujte pravilno svoje lase! Z Brunetaflorom. Videli boste, kako se Vaši kostanjevi lasje šele potem popolnoma uveljavijo.

Brunetaflor deluje naravno in na svoj poseben način, ker ima hequil v sebi. Kostanjasta barva – barvna snov temnih las – je s tem posebno poudarjena. Lasje dobe čudovit blesk in nenavaden lesk!

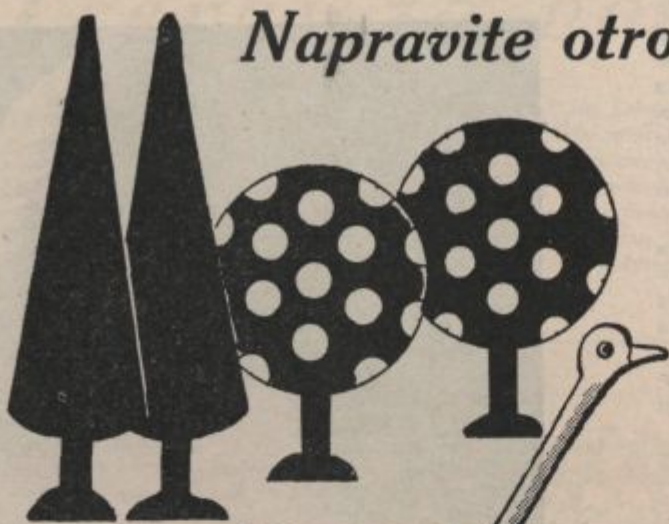
Zajamčeno  
brez sode in brez kemičnih barvil.

**ELIDA SPECIAL SHAMPOO**

**BRUNETAFLOR**

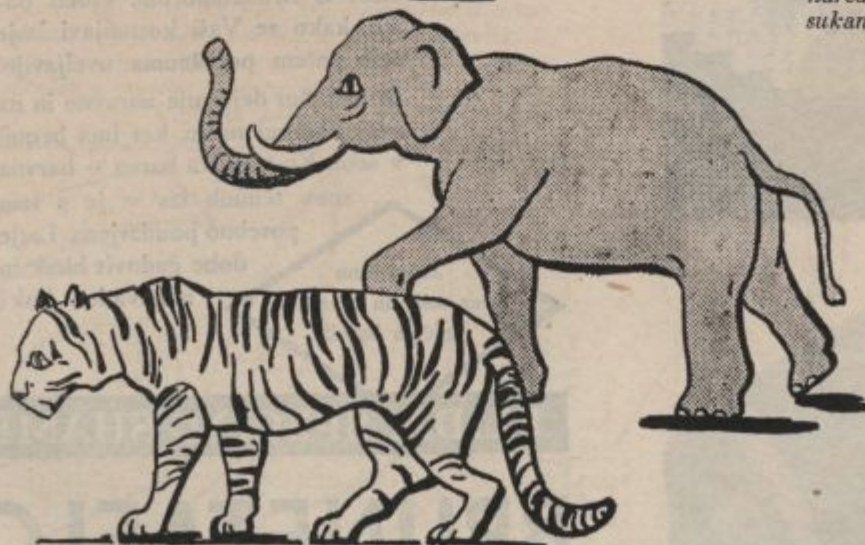


## Napravite otrokom veselje



### Te igrače lahko sami napravite

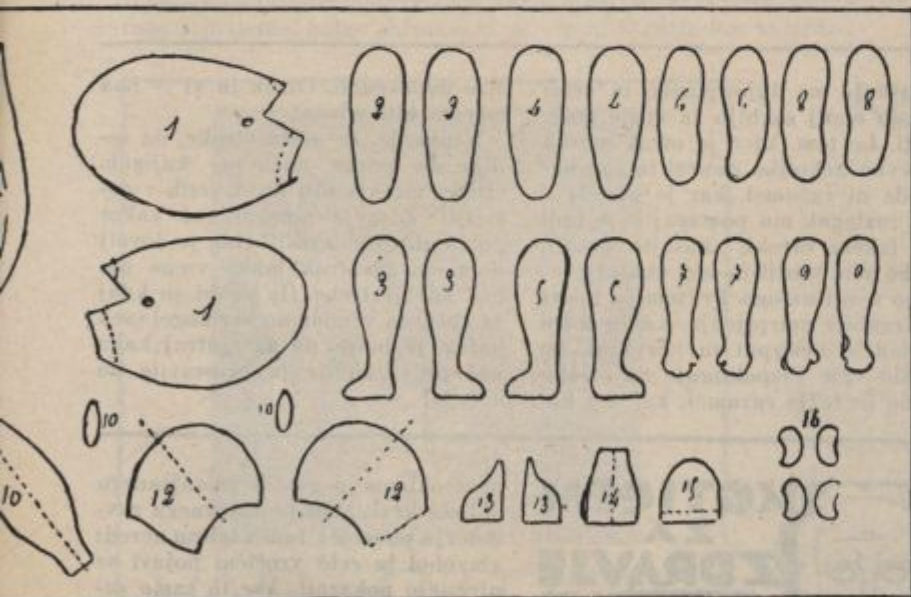
Malo stroškov, več dela in še več veselja. Poizkusite, mogoče se vam posreči. Obliko dreves izrežite iz kartona in jo prelepite z zelenim svetlim papirjem ali blagom ali najlepše z žametom, potem pa naredite džunglo, kamor lahko razpostavite noja, žirafa, leva, slona, tigra itd. Živali izrežite iz tankih lesenih deščic in jih tudi polepate s papirjem ali blagom ali jih pa kar pobarvajte. Da bodo živali bolj prijazne, jim naredite gibljive noge. Noge izrežite posebej in jih pritrдите s prožno vrvico ali z majhnim žebličkom na trup. Postavite jih na deščice s kolesčki, ki jih naredite iz lesenih vretenc od sukanca.



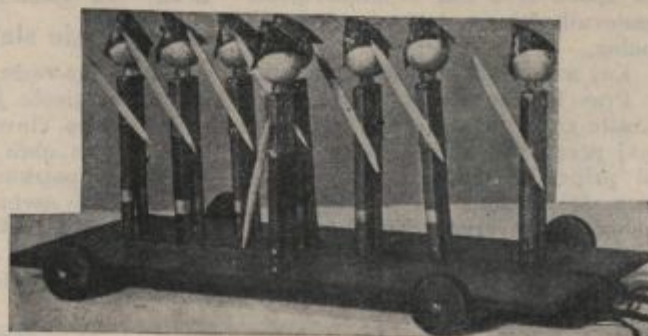


## Morda napravite tole igračko

Poizkusite, morda se vam posreči, da naredite takšne ljubko opico, ki se bo ošabno šopirila med božičnimi darili za vašo hčerko. Poizkusite najprej iz navadnega blaga, potem pa, ko boste videli, da ni tako težko, kakor se zdi na hitri pogled, pa iz pliša, žameta ali sukna. Prinašamo pomanjšane kroje, ki jih sami poljubno povečate. S števil. 1 sta označena kroja za život, 2 in 4 so vrhnji deli nog, 6 in 8 vrhnji deli rok, 3 in 5 spodnji deli nog, 7 in 9 spodnji deli rok, 16 so stopala, od 10 do 15 so deli glave, 17 pa je kraj za rep. Vsak posamezni del sešijte zase in ga napolnite z drobnimi narzki blaga ali pa z vato, potem pa zašijte. Noge in roke prišijte na život tako, da se lahko premikajo. Ako nimate steklenih oči, prišijte namesto njih majhne črne gumbe ali pa večje steklene bisere. Ne smete pa pozabiti privezati opici okrog vratu veselo, živordečo petljo.

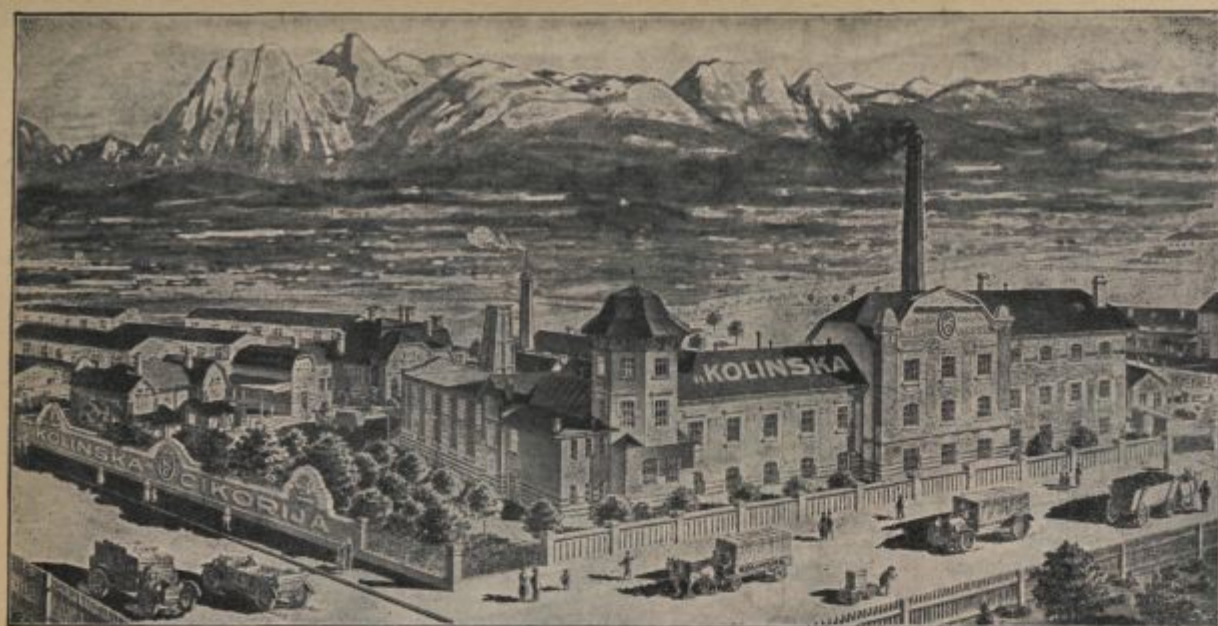


Otroke boste gotovo razveselili, če jim napravite takole desko s pajaci. Najlaže naredite take pajace iz klinčkov za pripenjanje perila, ker imajo dva kraka za noge. Na vrhnji konec se pritrdi z majhnim žebličkom ali vijakom večji biser za glavo, na katero se nariše obraz, manjši pa za vrat. Nato se pobarvajo ali polepijo s papirjem noge in život, na glavo pa posadi papirnata ali klobučinasta čepica. Za puško jim prilepimo zobtrebce. Pajace nato lepo po vrsti pritrdimo na večje ali manjše deske na kolescih.



**Preberite tretjo stran platnic!**





## Na- predek naše industrije

Ce govorimo o napredku naše industrije, moramo v prvi vrsti spregovoriti nekaj besed o naši stari renomirani firmi: Kolinski tovarni cikorijske, d. d. v Ljubljani.

Ze od leta 1909. naprej smo imeli priliko občudovati energijo, s katero se je to podjetje počasi, vendar sigurno razvijalo in po svetovni vojni z začetim delom vztrajno nadaljevalo. Bili so takrat težki časi za vso našo industrijo, vendar je Kolinska z marljivim in racionalnim delom v l. 1922. popolnoma preuredila svoj obrat, dopolnila tovarno z novimi zgradbami in jo opremila z modernimi stroji, ki garantirajo prvovrstno blago.

Tovarna izdeluje vse vrste kavnih dodatkov, posebno znano «Kolinsko cikorijo», «Redilno kavo» s srcem, «Figovo primes» itd.

Pogon je urejen po najnovejših pravilih tehnike ter znaša kapaciteta tovarne do 180 vagonov letno.

Kolinski kavni dodatek vsebuje prvovrstne hranilne snovi ter je vsled tega zelo zdrav in okusen pridatek za kavo.

Naša sotrudnica si je pred kratkim ogledala to tovarno in je mogla le z zadovoljstvom konstatirati, da vlada vsepovsod v tovarni najlepši red in res vzorna snaga.

To podjetje spada sedaj med naša najbolj solidna domača podjetja in zasluži, da se njegovi izdelki čim več uporabljajo in priporočajo.



### Starši in šolske naloge.

Način šolskega pouka se je z leti zelo izpremenil. Temu bi se morali prilagoditi tudi starši.

Vsa važnost zdaj ni več v tem, da se otrok nauči vseh beril in učnih sestavkov na pamet, temveč učitelji se trudijo, da bi razložili učno stvarino v kar moči živi obliki in s tem pripravili otroka do tega, da bi sam mislil.

Dandanes skrbijo vzgojitelji za to, da ostane otroku dovolj časa za igro in sport. Dva dni v tednu otroci osnovnih šol ne dobivajo domačih nalog.

Kaj naj otroci zdaj doma delajo?

Prav bi bilo, da bi šli otroci po kosilu za pol urice leč. Ko vstanejo, naj pregledajo svoje naloge in naj si pripravijo knjige za prihodnji dan. Šele potem jim dovolite igro, telovadbo in drugo razvedrilo.

Prav je, da otroci sami napravijo svoje naloge. Drugače se navadijo

zanašanja na tujo pomoč in sami mnogo manj skrbijo za svoje dolžnosti. Le tam, kjer je otrok morda duševno nekoliko zaostal in spoznate, da ni razumel, kar je učitelj v šoli razlagal, mu pomagajte. A tudi pri takem otroku skušajte doseči, da bo sam mislil in sam skušal pravilno rešiti nalogo. Pri tem pa nikar ne izgubite potrpljenja. Kakor hitro postanete nestrpni in nervozni, bo prešlo vaše razpoloženje na otroka in bo še težje razumel, kar mu ho-

čete dopovedati. Otroci in vi — oba morata biti mirna!

Nápak je, če silite otroke, da sedijo do pozne noči pri knjigah. Otroci morajo biti ob devetih v postelji! Zdravje pomeni več kakor polna glava modrosti! Dan je dovolj dolg, da se otrok lahko vsega nauči, kar je treba. In če bi se kdaj zgodilo, da vendar ne bi zmožl vseh nalog, je bolje, da ga zjutraj kako uro prej zbudite in pripravite do učenja!



### Ali ste slabe volje?

Znanstvena razlaga tega pojava je takale: na tisoče je razlogov, s katerimi lahko človek pojasni svojo slabo voljo: občja stiska, bolečine, izjalovljen poizkus in druge neprijetnosti čisto osebnega značaja. Slaba volja vpliva, kakor vemo, navadno tudi na telo. Tek do jedi nas mine, barva obraza postane bleđa in črte

nam ohlapnejo zaradi zmanjšane obtoka krvi. Motnja duševnega ravnotežja povzroča tudi v telesu nered: glavobol in celo vročični pojavi se utegnejo pokazati. Vse to samo zaradi trohice slabe volje!

Če pustimo premnoge kamne spotike, ki se kotilijo po naši podzavesti, in telesne nadloge, ki jih ne moremo takoj spoznati, popolnoma v nemar, smemo pri dozdevno neosnovani nasajenosti s precejšnjo zanesljivostjo zvaliti krivdo na grdega nepridiprava v svojem organizmu: na stranske ledvice.

O njihovem pomenu so si učenjaki nekaj sto let belili glave. Po mnenju mnogih sodobnih znanstvenikov se skriva v stranskih ledvicah organ,

Poročili sta se naročnici: gospodična Angelina Jankovičeva z gospodom Tomislavom Deutscherjem v Beogradu in gospodična Justina Zorkova z gospodom Leopoldom Possnigom iz Zreč.

Iskrono čestitamo!



ki določa ravnotežje. Lastnik dobro delujočih stranskih ledvic je optimist, poln odločnosti in življenjskega poguma. Podobne lastnosti prisojajo tudi majhnemu organu, ne večjemu od kvadratnega centimetra, ki ždi, skrit med obema možganskima polovicama, na strehi srednjih možganov: češeriki. Še v sedemnajstem stoletju so jo v nagonem spoznanju imenovali «sedež duše»; čudili so se le, da se ta važni del v dozorelem človeškem telesu počasi spet skrčuje. Danes vemo, da nam je češerika, podobno kakor mali privesek možganov, podeljena kot kontrolni organ za telesno in duševno rast. Pri otrocih, ki so zaostali v razvoju, je radi tega zakrnela.

«Rumenico je dobil od jeze», pravi ljudstvo, kadar se je komu žolč razlil. Tudi tu je videti veliki pomen delovanja žlez za notranje izločanje v našem občem počutju. Samo o vrstnem redu dogodkov so imeli prej napačne pojme. «Človek se ne jezi toliko časa, da dobi rumenico, ampak prekomerno delovanje njegovih jeter je bilo izhodišče njegove slabe volje.» Proizvod te največje človeške žleze — žolč — prihaja v kri in povzroča mimo rumene barve kože vse tiste neprijetne, bolne občutke, ki se

izražajo v razdraženem, neizravnoteženem razpoloženju.

K hudi omahljivosti razpoloženja se nagibljejo tudi ljudje, ki jih tare sladkorna bolezen. Tu je vzrok v trebušni slinavki, ker je njeno preobilno izločanje sladkorja združeno s stalnim propadanjem moči.

Po vsem tem vidimo, kako silno važno je, da imamo ves svoj žlezni sestav v pravem redu, in zato ne smemo nikoli lahkomišlno gledati na to, če nas brez veljavnega razloga pogosto napada slaba volja. V takem primeru se je treba hitro zateči k zdravniku, ki nam bo največkrat lahko pomagal.

Zanemarjen prehlad ima često najslabše posledice. Kot staro preizkušeno sredstvo proti kašlju, prehladu dihalnih organov, hripavosti in zasluženju so znane skoro po vsem svetu Kaiser-jeve prsne karamele in se dobijo sedaj v originalni kakovosti v lekarnah, drogerijah in kjer so vidni plakati. V lastnem interesu konzumentov je, da izrecno zahtevajo originalno kakovost (cena Din 5— za vrečico ali Din 12— za pločevinasto škatlo), ker se nahajajo v prometu ničeve potvorbe, ki zdravju prej škodijo kot koristijo.



## VAŠ OTROK

je zlasti v hladnem zimskem času izpostavljen zahrbtnim prehladom, če mu ne boste dali s seboj nekoliko priljubljenih in slastnih KAISER-jevih prsni karamel. Nad 15.000 overovljenih izpričeval Vam jamči za uspeh pristnih KAISER-jevih prsni karamel.

## Kozmetika in ženska

Gotovo je, da so se ženske tudi v starih časih zatekale k primitivnim, a vendar uspešnim pomočkom, s katerimi so negovale svoja obličja. Tako imamo zgodovinske podatke o mnogih znanih ženskah, da so si razen z vonjavami in olji umivale obraz tudi z mlekom. Svežost in mladost obraza sta večkrat odvisna od pravilne uporabe tistih pomočkov, ki so potrebni za individualno nego. Nekatere polti ne preneso umivanja z navadno vodo, ampak zahtevajo periodično nego z drugimi tekočinami, tako n. pr. z mlekom. Mleko ima v sebi beljakovine, ki omečujejo kožo in jo delajo mladostno. Zlasti je priporočati tistim, ki imajo suho kožo, da se umivajo zjutraj in zvečer s sirovim mlekom.

Jaz vem iz svojega izkustva, da je mleko, pravilno razredčeno z vodo, zelo dobro delovalo. Za suho kožo ni zadosti, da se uporablja samo mleko, ampak je treba tudi posebne nege.

Vsaka ženska mora že v mladih letih začeti negovati suho obličje, če ga ima, zakaj takšnemu obrazu grozi že zgodaj nevarnost gub. Če hočemo to nevarnost odvrniti, moramo osem dni zapovrstjo umivati obraz s sirovim mlekom, in sicer kozarec mleka v pol litru vode. Umivati se je treba zjutraj in zvečer. Temperatura te zmesi je odvisna od tega, kako suha je koža na obrazu. Zvečer je treba po umivanju namazati obraz z mastno kremo in jo, preden gremo v posteljo, odrgniti z vato. Z isto kremo je treba tudi zjutraj po umivanju namazati obraz in ga obrisati, preden se napudramo. Čez osem dni pa je potem treba zjutraj zamenjati mastno kremo s suho.

Svila  
ohrani svoj sijaj  
in ostane kot nova ako  
jo pravilno perete  
v peni milnih  
lusk

Nikoli odprti!  
Pristen samo v modrem ovitku.



# Pri umetni prehrani dojenčkov



se doseže posebno povoljen uspeh z uporabo dr. Wanderjevega Hordenzima. **Hordenzym** se dodaja razredčenemu kravjemu mleku, ki je potem po svoji sestavi toliko vredno kakor materino mleko.

**Hordenzym** z razredčenim mlekom se daje dojenčku, ki se pravilno razvija, do petega meseca, posebno koristen pa je v poletnih mesecih, ko je dojenček v nevarnosti, da dobi drisko.

Od petega meseca dalje se daje **Hordenzym** dojenčku z uspehom v prikuhah, ki so bogate vitaminov in mineralnih soli, ki jih otrok potrebuje za svoj razvoj, kakor špinača, kolerabice, cvetača, korenje, grah.

Prikuha, ki ji je dodan **Hordenzym**, je prav posebno redilna, ker jo telo bolj izkorišča kakor navadno prikuho, dojenčki jo pa vsi vprek radi uživajo. Prikuhe s **Hordenzymom** se sme dati dojenčkom brez nevarnosti tudi dvakrat tako velik obrok kakor navadne prikuhe.

Vprašajte otroškega zdravnika, kaj misli o **Hordenzymu**.

Prikuha s **Hordenzymom** je prav posebno ekonomična.

**Hordenzym** se dobiva v vseh lekarnah in drogerijah po Din 39.—

## Dr. A. WANDER

D. D.

Tvornica farmacevtskih  
in dietetskih proizvodov  
Z A G R E B

KAJ MI JE IN KAJ MI  
NI VSEČ PRI ŽENI?

Moja žena ima vse polno dobrih in — Bogu bodi potoženo — tudi nekaj slabih lastnosti. Rada posluša, kaj pripovedujejo vrli sosedeje, in ko se zvečer utrujen vrnem z dela, jo moram ure in ure poslušati, kaj vse so ji povedale gospa A., gospa B., gospa C. itd.

Njena slaba lastnost, ki mi gre najbolj do živca, je pa v tem, da se šele zvečer, ko je že črna, da bi sedli za mizo, loti nakupovanja. Natanko pet minut pred sedmimi se domiali, da je pozabila kupiti kruha, da prav za prav nima dovolj jajec doma, da bi najin sinček lahko dobil mehko kuhan jajček, ki mu gre tolikanj v slast, da ima premalo sladkorja za drugo jutro in da mora še kupiti limono, če bom hotel po večerji piti čaj. Ves dan ima moja žena dovolj časa, da bi opravila nakupovanje, gotovo bi to lahko storila tudi zjutraj spotoma, ko gre na trg po meso in zelenjavo! Pa kaj hočete! Ze stokrat sem ji rekel, naj si vse naprej preskrbi, da bomo lahko zvečer ob sedmih mirno sedli k večerji. Doslej so bile vse moje besede bob v steno. In priznati vam moram, da sem vsak dan bolj nejevoljen zaradi tega in se časih zvečer kar bojim iti domov, ker vem, da me bo sprejela z zmerom istimi besedami: «Oh, v trgovino se moram, nekaj sem pozabila kupiti!» In potlej leti z viharno naglico v trgovino, če pa slučajno sreča tam gospo Tointo, je gotovo pol ure ne bo nazaj. Mnogo rajši bi jo imel, če bi se hotela navaditi reda. Svetoval sem ji že, naj si vsak večer spiše na listek, kaj mora kupiti, drugo jutro pa naj opravi vse te nakupe, tako da bo imela zvečer vse v redu. In mi je tudi že obljubila, da bo tako storila, drugi dan je pela spet stara pesem. Ko bi žene le vedele, kako odurne nam lahko postanejo s takimi «malenkostmi» — morda bi se vendarje poboljšale. M o z.

KAJ MI JE IN KAJ MI  
NI VSEČ PRI MOŽU?

Če bi mi bili prvo leto mojega zakona zadali to vprašanje, bi vam bila najbrže odgovorila: «Pri mojem možu mi je vse všeč! Napak sploh nimam!» Zdaj sem pa že tri leta poročena in počasi se mi odpirajo oči za vse moževe napake. Med glavnih prištevam njegovo že skoraj živčno izbirčnost pri jedi.

Kosilo pride na mizo. Vzamem možev kročnik in ga napolnim z juho. «U, že spet goveja juha, saj veš, da je ne maram!» Drugi dan mu napolnim kročnik z zelenjavno juho. «Moj Bog, kakaj si skuhala to mlakot! Saj veš, da imam govejo juho rajši!» Danes sem mu postregla z zrezkom. Mož pa vzdihne: «Zmerom mrhovina!» Če mu pa pripravim kosilo brez mesa, začne tarnati: «Oh, ko bi bil vsaj košček mesa v hiši — če ni mesa, nisem siti!»

Verjemite mi, časih je res hudo! Nikoli mu ne ustrezem z jedjo. Zmerom godrnja, zmerom graja to in ono, nazadnje pa vse pojé in časih ga zasačim, kako še poželjivo ogleduje prazno skledo. Meni pa jemlje s svojim godrnjanjem in svojimi drastičnimi primerami ves tek. Tudi vsa dobra volja me mine. S strahom in grozo sedem z njim za mizo, vse jedi se mi upirajo, samo tega čakam, kdaj bo spet začel zabavljati. Da bi se mu le sanjalo, kako strašno vesela bi bila, če bi vsaj enkrat pohvalil obed in večerjo!

Z e n a.

**DEBELI LJUDJE** pri delu in razvedri  
ju hitro opešajo • prekomerna debe-  
lost pa se da odstraniti z zavzivanjem  
neskodljivih in znanih

**BOXBERGER KISSINGEN**  
**TABLET ZA HUŠSANJE**

Dobijo se v vsaki lekarni • oglaš. pri M.S.P. in N.Z. pod  
Št. 129-od 5. julija 1934

Če pravi mož: «Samega sebe ne razumem», izdaja s tem svojo slabost; če reče ženska iste besede, hoče, da bi jo imeli za skrivnostno.

Možev jezik postane v starosti težak, ženin oster.

Če izgubi mož dober glas, prizna svojo krivdo; ženska dolži druge.

Originalnost spoznamo šele v vsakdanjosti.

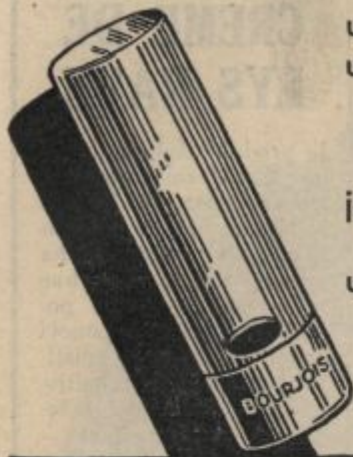
Nesrečnega zakona ne bomo ozdravili s srečno osamljenostjo.

Diletanti življenja merijo srečo na metre.



# Če hočete biti lepi,

# če hočete imeti sveže ustnice...



uporabljajte ob vsakem dnevnem času naše novo črtalo za ustnice

## ROUGE PASTEL A LA BIOCARMINE

To divno prirodno barvo je odkrila tvornica Bourjois in jo samo ona proizvaja.

Lahko jeste, pijete in poljubljate, vedno ostane barva ustnic neizpremenjena!

# BOURJOIS PARFUMEUR PARIS

Depot: BELA VARY, ZAGREB, Smičiklasova ul. 23



### Kurjava in razsvetljava.

Preden končamo to poglavje, naj še opozorimo na to, da je v gospodinjstvu največjega pomena, ako umemo toploto ekonomično izkoristiti, in če imamo na razpolago več načinov kuhanja (plin, elektriko ali pa navadno ognjišče), da umemo te proizvajalce toplote tudi pravilno uporabljati, tako da drug drugega izpopolnjujejo. S tem si namreč prihranimo dosti časa, kuriva in denarja.

Pa tudi če ima gospodinja samo navadno ognjišče, ni vseeno, kako ravna z ognjem. Če ko kuha zajtrk, lahko marsikaj hkrati segreje ali skuha. Ako bo potem ogenj kmalu zopet potrebovala, je najbolje, če ga kar pomalem vzdržuje, da ji ni treba kesneje vnovič zakuriti. Na ognju za kosilo se lahko segreje tudi likalnik ali pa celo skuha majhna žeha, da ga bolje izkoristimo.

Pri ognjišču, zlasti pa pri pečeh, ki jih ne kurimo vsak dan, si zelo olajšamo delo, če takoj, ko pobereмо iz njih pepel, pripravimo papir, treske in drugo kurivo, da potem, ko potrebujemo ogenj, samo še zažgemo.

Ker se pa, kakor so dognali strokovnjaki, tudi ob najekonomičnejšem kurjenju porabi za kuho prav majhen odstotek toplote, po mestih samo nekako do 19%, se tehnika že dalje časa ukvarja z mislijo, kako bi se najbolje uporabila ta neizkoriščena

toplota za segrevanje drugih stanovanjskih prostorov pozimi. Imamo sicer že več konstrukcij in sistemov takšnih ognjišč, vendar je prav, da se poprej, preden se odločimo za katero, posvetujemo s strokovnjakom, zakaj vsak sistem ni za vsako stanovanje.

Pri tej priložnosti naj tudi še omenimo, da se prav nič ne prihrani, če se kuri s kuhinjskimi ostanki in z odpadki od zelenjave. Ti odpadki so sestavljeni ponajveč iz vode in porabijo, ko gore, več toplote, kakor je pa dajejo.

Pač je pa za varčevanje pri kurjavi največje važnosti, da zavarujemo kurjene stanovanjske prostore, da ne oddajajo preveč toplote. To se naj-

laže zgodi takrat, ko se hiša zida, in sicer je treba paziti na to, ko se izbira gradivo, ko se razdeljujejo prostori in ko se razporejajo okna in vrata. Nadalje lahko zmanjšamo nepotrebno izgubo toplote, če zadelamo špranje pri oknih in vratih s klobučino ali pa z vato. Ekonomično je tudi, če pozimi uporabljamo in kurimo samo prostore, ki so drug nad drugim.

Pred neprijetnim duhom in s tem tudi pred prepogostim zračenjem se obvarujemo, če skrbimo za to, da so grelne naprave vedno čiste in brez prahu. Zato jih moramo vsak dan obrisati z vlažno krpo ali pa z omelcem, zlasti velja to za grelce centralne kurjave in za železne peči.

### Jedilni list za teden dni.

#### Ponedeljek.

Opoldne: 1. Korenja juha (29).  
2. Svinjska jetra s smetano (151).  
Kruhovi cmoki. 3. Kompot.  
Zvečer: Pečen rajžljec. Solata.

#### Torek.

Opoldne: 1. Goveja juha z zdravimi žličniki. 2. Zrezki iz košjega mesa. Opečen krompir. Pesa. 3. Ogrski jabolčnik.

## Kdo Vam jamči, da kupujete pravo kavo brez kofeina?—

## KAVA HAG,

katere izborna kakovost in zdravstvene odlike temelje na 30letnih tovarniških izkušnjah in svetovni organizaciji.



DOBIVA SE SAMO V ORIGINALNIH ZAVITKIH



## Bademovi otrobi Rave

omogočajo z majhnimi sredstvi idealno nego Vašega obraza. Splošno znano je, da očistijo bademovi (mandeljnovi) otrobi kožo vse nesnage, izpuščaje, mozoljev in odstranjujejo maščobo, a gotovo pokažejo bademovi (mandeljnovi) otrobi Rave velik uspeh, ker so kemično očiščeni in za nego obraza specialno preparirani. Pločevinasta škatla z navodilom uporabe Din 6—.

## Rekordi v sportu in lepoti.

Primeri dokazujejo, da se moreta ta dva pojma združiti. Za sportni uspeh daje «4711» živcem potreben mir, visoko napeto energijo in neutrudljivo vztrajnost. Zmagujoča ljubkost se mora za svojo miškavnost, osvajajočo mladostno svežost in ljubeznivo prirodnost pojave zahvaliti tej pravi kolinski vodi. Izbrana sredstva za olepšavanje, ki diše in imajo moč prave «4711», izpopolnjujejo to vzorno delovanje. Napravljena so ob varovanju one tradicionalne kakovosti, ki je lastna vsem proizvodom svetovne hiše «4711».

«4711» se ne prodaja odprto, temveč samo v originalnih, zaprtih steklenicah z modro-zlato etiketo. Da se obvarujete pred ponaredbami, odločno zavrnite odprto steklenico.

## CREME DE LYS RAVE

je produkt zadnjih uspehov v moderni kozmetiki. Dnevna krema jemlje koži na obrazu sijaj in je idealna podlaga za puder. Nočna krema vsebuje maščobne in redilne sestavine posebne čistote, ki ponoči hranijo kožo in jo očistijo, omehčajo in zgladijo. — Lonček Din 10— v lekarnah in drogerijah.

**Zvečer:** Petelinčki (žlikrofi). Mešana solata.

**Sreda.**

**Opoldne:** 1. Paradižnikova juha z rižem. 2. Ocvrta telečja jetra. Krompirjev pire. Zeljnata solata. 3. Dušena jabolka.

**Zvečer:** 1. Pečenice s kislim zeljem. 2. Sir.

**Četrtek.**

**Opoldne:** 1. Piška v papriki. Široki rezanci. 2. Jabolka v haljci (459).

**Zvečer:** 1. Balzamača. 2. Sadje.

**Petek.**

**Opoldne:** 1. Fižolova juha z ocvrtim kruhom. 2. Krap v vinski omaki. Mozgovni čmoki (59). 3. Sadje.

**Zvečer:** 1. Fižol s črno redkvijo. 2. Čaj s pecivom.

**Sobota.**

**Opoldne:** 1. Goveja juha z vraničnim ponvičnikom (66). 2. Goveje meso. Krompirjevi žličniki. Paradižnikova omaka. 3. Kompot.

**Zvečer:** 1. Cvetača s sirovim maslom in drobtinami. 2. Pečen kostanj.

**Nedelja.**

**Opoldne:** 1. Možganova juha z ocvrtim graham. 2. Pečena raca. Ocvrt krompir (255). Endivija. 3. Orhovi rogljički iz kvašenega maslenega testa (463).

**Zvečer:** 1. Jetrna pasteta. 2. Sir. Čaj.

Številke v oklepajih pomenijo recepte v naši kuharski knjigi «Kako naj kuham».

\*

**Zrezki iz kokošjega mesa.** Kokoš oskubemo in jo skuhamo, da je popolnoma mehka, ji poberemo vse kosti in zmeljemo meso v stroju za faširanje. Zmletemu mesu primešamo potem žemljo, ki smo jo bili olupili in namočili v mleku, eno jajce, nekoliko čebule, sesekljanega peteršilja, soli in popra ter žlico masti, lahko pa tudi, če hočemo, nekaj sesekljanih in dušenih gob. Vse skupaj dobro zgnetemo, napravimo

majhne hlebčke, jih povaljamo samo v moki in spečemo ali jih pa povaljamo tudi v jajcu in drobtinah (paniramo).

**Ogrski jabolčnik.** Iz 1 kg moke napravimo navadno vlečeno testo z mlekem in naredimo 6 do 8 majhnih hlebčkov. Ko so dobro vgneteni in so počivali, razvlečemo en hlebček čez pekačo, ki smo jo namazali z maslom, tako da visi testo ob kraju še nekoliko čez. Nato namažemo razvlečeno testo z raztopljenim maslom, ga obložimo na gosto z jabolki, narezanimi na rezine, in potresemo s sladkorjem, nastrganimi mandeljni, rozinami in z drobno zrezanim limonovim olupkom. Čez vse to denemo razvlečeno testo drugega hlebčka, ki ga obložimo prav tako kakor prvega, in tako dalje. Nazadnje stisnemo testo ob robovih in odrežemo, kolikor ga visi čez pekačo, potem pa prebodemo vse skupaj večkrat z vilicami. To pečemo v zelo vroči pečici, in ko je napol pečeno, narežemo na koščke rombaste oblike, potresemo s sladkorjem in spečemo do kraja.

**Balzamača.** Dobro vmešamo 6 rumenjakov, 1 žlico sladkorja in nekoliko zmlete sladke skorjice; dodamo pol litra mleka, 10 žlic moke in nazadnje še sneg 6 beljakov. To zmes zlijemo v pekačo na raztopljeno maslo in jo lepo rumeno zapečemo. Ko je praženje pečeno, ga pomažemo po vrhu z mezo (najboljša je marelična) in polijemo nato še z dobro kisló smetano, nakar postavimo pekačo s praženjem še za nekaj minut v vročo pečico. Preden balzamačo serviramo, jo narežemo na štirioglate kose.

**Krap v vinski omaki.** Krapa pripravimo kakor po navadi. V ta namen je najboljša vsaj 1 kg težka ikrnica (samica). Na 7 dkg masla zarumenimo veliko, sesekljano čebulo, dodamo eno kavno žličko drobno sesekljane peteršilja in dve kavni žlički moke ter polijemo vse skupaj s četrt litra dobrega rdečega vina. Potem pridenemo še 10 zrnec popra, en lavorov list, tri nageljnové že-

bice in malo soli. Ko se to dobro pokuha, pridenemo še olupek in sok od četrt limone. V tej omaki dušimo počasi v pečici ribo, ki smo jo bili dve uri poprej nasolili, in jo medtem ves čas pridno oblivamo. Če se sok posuši, dodamo goveje juhe.

**Krompirjevi žličniki.** Skuhamo 1 kg krompirja, ga olupimo in še vročega pretlačimo. Ko se ohladi, mu dodamo žlico masla, 2 rumenjaka, 1 beljak, škodlico moke, nekoliko soli in žlico smetane ter testo dobro vgnatemo. Koliko moke je treba dodati, je odvisno od tega, kakšen je krompir, bolj mokast ali manj. Z žlico devamo potem žličnike v slan krop, toda nikoli ne preveč hkrati, in jih kuhamo 2 do 3 minute, kakršni so pač žličniki, samo paziti moramo, da ne razpadejo. Ko so žličniki kuhani, jih poberemo iz vode in denemo v kozico, ki smo jo poprej potresli z nastrganim sirom. Sir potresemo potem tudi med posamezne plasti žličnikov. Po vrhu denemo nekoliko raztopljene masti in sira. Žličnike lahko kar takoj serviramo ali jih pa še v pečici malo zapečemo.

**Gospodinja se večkrat sramuje,** ko vidi, kako črna je voda, ki bi v nji oprala perilo, namesto da bi bila vesela. Saj je temna voda samo dokaz, kako temeljito je očistilo perilo **Zlatorog-ovo milo.** Obilna, gosta in snežno bela pena, ki jo daje **Zlatorog-ovo milo,** prehaja namreč pri pranju skozi tkanino in ji vzame vso nesnago. Zato je pravi ljudski glas, ki veli: «Le Zlatorog milo da belo perilo!» To milo je res dobro in — domače. Priporočamo ga!

Kako nastane okus in aroma v kavi? Mnogi mislijo, da vpliva kofein v rznati kavj na njen okus. To je velika zmotá, ker je kofein brez duha in okusa. Kava dobi okus in aromo šele pri praženju, a razvijata se iz njenih finih olj. Najboljši dokaz za to je kofeina prosta kava Hag, kateri se odtegne kofein iz surovega zrnja, torej pred praženjem. Po okusu in aromi je kava Hag neprekosljiva, ker se zanjo uporabljajo najkvalitetnejše vrste, a prali se v najmodernejših pražarnah. Kdor redno pije kavo Hag, se kmalu dobro počuti. Nervoznost izgine, zaradi izključitve kofeina postane krvni pritisk normalen in noči nemirnega spanja so le še preteklost. Preko 36.000 zdravnikov priporoča kavo Hag v vseh kulturnih državah.

Naročilna za list s krojno prilogo in 5 gospodinjških knjig: za vse leto Din 105—, za pol leta Din 54—, za četrť leta Din 27—; za Ameriko in Inozemstvo dolarjev 5—; za Italijo Lit 37—.  
Posamezna številka Din 5—, krojna priloga Din 2—, gospodinjška knjiga Din 30—.  
Deset brošuranih leposlovnih knjig Din 100—. Vezava teh knjig Din 60—.

Izdaja konzorcij «Žena in dom».  
Izhaja vsakega 1. v mesecu. Odgovorna za izdajateljstvo, uredništvo in upraviteljstvo Rija Podkrajškova.  
Uredništvo in uprava v Ljubljani, Dalmatinova ulica 10/I.  
Rokopisal se ne vračajo.  
Tiska Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani  
predstavník Miroslav Ambrožič.



*Nikar se ne jezi  
nad  
stariim  
perezam!*

Potrpi še nekaj dni! Za „Ženo in dom“ bom pridobila dve novi naročnici, pa mi njena uprava zato pošlje zastonj zlato nalivno pero, ki ga dobiš ti, da boš zopet dobre volje.

*Tudi ti nam pridabite eno ali dve novi naročnici. Nagrada si lahko izberete kakršno hočete. Preberite razpis nagrad, ki je v deseti številki na strani 361.*

Poslužite se priložene naročilne dopisnice!

Prodajna cena tega zlatega peresa  
je Din 100—.



**Zlato nalivno pero Penkala**



Samo s tem znakom  
pristno



Ime SCHICHT jamči  
za kakovost



**SCHICHT** <sup>OVO</sup> **JELEN MILO**